

**MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÅSTERÅS**

Hur sexualiteten konstrueras i webbartiklar om filmen Fifty Shades of Grey

En foucauldiansk diskursanalys om hur den normala sexualiteten görs

Kim Thörner

Akademien för hälsa, vård och välfärd
Sociologi
Examensarbete i sociologi med
socialpsykologisk inriktning
Grund nivå, 15 hp.
Mälardalens högskola

Examinator: Johan Vaide

Handledare: Lennart Räterlinck

Termin VT

År 2015

MÄLARDALENS HÖGSKOLA ESKILSTUNA VÄSTERÅS

SAMMANFATTNING

Syftet med denna kvalitativa studie är att ta reda på hur sexualiteten konstrueras i webbartiklar om filmen *Fifty Shades of Grey*. Studien utgår från ett socialkonstruktivistiskt perspektiv där språket ses som ett skapande av verkligheten. Uppsatsen bygger på en foucauldiansk diskursanalys som använts för att se vad artiklarna exkluderar och inkluderar när den normala sexualiteten konstrueras. Resultatet visar att det finns likheter i hur webbartiklarna framställer sexualiteten om filmen. För det första framställs sexualiteten som partnervåld där mannen är överordnad kvinnan och att det är den heterosexuella sexualiteten som görs till normal, vilket leder till att homosexuell sexualitet konstrueras som onormal. För det andra används sexuella subjekspositioner för att förstärka sexualiteten och för att konstruera kvinnan som underordnad. För det tredje framställer massmedia en felaktig bild av BDSM-utövare vilket bidrar till att dess utövare konstrueras som onormala. Analysen betonar vikten av att granska hur sexualiteten framställs av massmedia då de sexuella normer som konstrueras i massmedia påverkar oss människor och de normer som finns i samhället.

Nyckelord: Sexualitet, *Fifty Shades of Grey*, socialkonstruktivism, foucauldiansk diskursanalys, heterosexualitet, homosexualitet, sexuella normer, massmedia

ABSTRACT

This qualitative study aims to study how sexuality is constructed in web articles on the movie *Fifty Shades of Grey*. The study is based on a social constructivist perspective where language is seen as constitutive of reality. The study is based on a Foucauldian discourse analysis which is used in order to see what is excluded and included in the articles' construction of normal sexuality. The result shows that there are similarities in how the web articles produce normal sexuality. Firstly, sexuality is constructed as partner violence, where men are depicted as superior to women and heterosexual sexuality depicted as normal, resulting in homosexual sexuality being constructed as abnormal. Secondly, sexual subject positions are used to enhance sexuality and to construct the woman as subordinate. Thirdly, media tends to produce an inaccurate picture of BDSM practitioners, resulting in a depiction of these practitioners as being abnormal. The conclusion of the study emphasizes the importance of examining how sexuality is produced by media, since sexual norms constructed in media discourses affect us humans and the prevailing norms existing in society.

Keywords: Sexuality, *Fifty Shades of Grey*, social constructivism, Foucauldian discourse analysis, heterosexuality, homosexuality, sexual norms, media

Innehållsförteckning

Inledning	4
<i>Vad är sexualitet?</i>	4
<i>Ungdomars sexualitet och massmedias påverkan</i>	5
<i>Filmen Fifty Shades of Grey</i>	5
<i>Studiens syfte och frågeställning</i>	6
Disposition	6
Tidigare forskning	7
<i>Effekterna av sexinslag i TV-shower på unga vuxnas sexuella attityder och moraliska omdömen</i>	7
<i>Hur livsstilstidningar och förvaltningstexter påverkar sexualiteten i vardagen</i>	8
<i>Är detta verkligen vad kvinnor vill ha? En analys av Femtio nyanser och det moderna feministiska tänkandet</i>	8
<i>Analys av representation av sexualitet på kvinnors och mäns pornografiska webbplatser</i>	10
<i>En undersökning av personlighetsdrag i samband med BDSM aktiviteter</i>	11
<i>Vikten av underhållning för sexualundervisning</i>	12
<i>Etablera och håll dig till sexuellt självbestämmande: Sambandet mellan att läsa tidningar och collegestudenters sexuella samtycke</i>	13
<i>Sammanfattning tidigare forskning</i>	14
Teoretiskt ramverk	15
<i>Begreppsförklaring för subjektpositioner</i>	15
<i>Sexualitetens historia</i>	15
<i>Människan som socialt konstruerad</i>	16
<i>Sexualitet utifrån ett sociologiskt perspektiv</i>	17
<i>Butlers syn på språkets roll till skapandet av sexualitet och kön/genus</i>	18
Metod	19
<i>Forskningsrelevans och samhällsrelevans</i>	19
<i>Foucauldiansk diskursanalys</i>	19
<i>Metodansatsens grundantaganden</i>	21
<i>Förhållningsätt till diskurs</i>	22
<i>Urval</i>	22
<i>Datainsamling</i>	23
<i>Genomförande av analys</i>	23
Resultat	24
<i>Hur framställs sexualiteten?</i>	24
<i>Vilka sexuella subjektpositioner finns?</i>	28
<i>Hur framställs den manliga karaktären i webbartiklarna?</i>	28
<i>Hur framställs den kvinnliga karaktären i webbartiklarna?</i>	28
<i>Hur framställs BDSM i artiklarna?</i>	29
<i>Sammanfattning resultat</i>	31
Diskussion	32
<i>Hur framställs sexualiteten?</i>	32
<i>Vilka sexuella subjektpositioner finns?</i>	35
<i>Hur framställs BDSM i artiklarna?</i>	37
Slutsats	39
<i>Vidare forskning</i>	39
<i>Slutord</i>	40

Inledning

Filmen *Fifty Shades of Grey* har gjort biosuccé i världen och slagit nytt rekord i förhandsbokade biljetter. Redan en vecka innan premiären hade hela 125 000 förhandsbokade biljetter sålts bara i Sverige (Expressen 2015e). Detta trots att filmen fått en väldig kritik och fått blygsamma 4,2 av 10 i betyg på filmsajten IMDb. Filmen är en amerikansk dramafilm som är av en erotisk och romantisk karaktär. Massmedia och tidningsartiklar har exempelvis kallat filmen så porrig att biobesökarna måste uppmanas att lämna sexleksakerna hemma (Expressen 2015e). Andra artiklar skriver att filmen speglar en misshandelsrelation och att filmen sägs visa en BDSM- (är ett samlingsbegrepp för bondage/disciplin, dominans/underkastelse och sadomasochism) relation, men att BDSM-utövare inte håller med om detta och menar istället att filmen speglar en felaktig bild utav BDSM. Hur kommer det då sig att detta är av intresse för en sociologistudent? Tidigare forskning visar att medieforskare och sexualundervisningsforskare har kommit fram till att massmedia påverkar människors inställningar och uppfattningar om sexuella normer. Exempelvis skriver McKee (2012:499) att massmedia innehar en pedagogisk roll för ungdomar som söker information om sexualitet. Det är därför av intresse att se hur debatten om filmen konstruerar sexualitet och då främst hur den normala sexualiteten konstrueras.

Vad är sexualitet?

Löfgren-Mårtenson (2013:9) skriver att sexualitet kan vara en drift, en kraft, ett intresse, en hobby eller en känsla som människan lärt sig leva med. Vidare förklarar författaren att det i Nationalencyklopedin står att sexualitet kommer ifrån latinets *sexus* som betyder kön och att det ur ett biologiskt synsätt förknippas med fortplantning. Författaren förklarar att sexualiteten är omfattande och innefattar behov och handlingsmönster, såsom fortplantningsbeteende, tillfredställelsen av biologiska drifter, intima och emotionella relationer, sexuell njutning och rekreation. Dahné (2013) anser därför att sexualitet är ett fenomen som kan beskrivas på många olika sätt och hänvisar vidare till Världshälsoorganisationens (WHO) beskrivning av sexualiteten:

Den är ett grundbehov och en aspekt av att vara mänsklig, som inte kan skiljas ifrån andra livsaspekter. Sexualiteten är inte synonymt med samlag, den handlar inte huruvida vi kan ha orgasmer eller inte, och inte heller summan av våra erotiska liv. Dessa kan men behöver inte vara en del av vår sexualitet. Sexualiteten är mycket mer: Den finns i energin som driver oss att söka kärlek, kontakt, värme och närhet. Den uttrycks i vårt sätt att känna och väcka känslor samt att röra vid varandra. Sexualiteten påverkar tankar, känslor, handlingar och gensvar och därigenom vår psykiska och fysiska hälsa. (Dahné 2013:9)

Sexualitet är alltså inte bara begränsad till ett beteende som har med fortplantning att göra utan är även associerad med nära relationer, kärlek och lust. Därför har sexualiteten både en biologisk funktion och en social funktion för människan (Dahné 2013:9). Magnusson och Häggström-Nordin (2009:21) skriver att den svenska regeringen har antagit WHO:s folkhälsomål och enligt ett av delmålen som handlar om sexuell hälsa så framkommer det att människor ska ha möjligheter och rättigheter att ha en sexualitet fri från fördomar, diskriminering, tvång och våld. Löfgren-Mårtenson (2013:18) förklarar även att hälsa är förknippad med sexualiteten eftersom begreppet sexuell hälsa används för att förklara tillstånd av fysiskt, emotionellt, mentalt och socialt välbefinnande. Vidare förklarar författaren att WHO och World Association for Sexual Health (WAS) definierar sexuell hälsa som:

inte endast frånvaro av sjukdom, dysfunktion eller svaghet. Sexuell hälsa kräver ett positivt och respektfullt närmande till sexualitet och sexuella relationer, liksom till möjligheten att få njutbara och säkra sexuella erfarenheter, fria från förtryck, diskriminering och våld. För att sexuell hälsa ska uppnås

och behållas, måste människors sexuella rättigheter respekteras, skyddas och uppfyllas. (Löfgren-Mårtenson 2013:18)

Som jag ovan beskrivit är sexualiteten inte enbart förknippad med den enskilda individen utan sexualiteten stöds av riktlinjer, förordningar och lagar. På så vis är sexualiteten starkt förknippad med makt eftersom ur ett historiskt perspektiv har reglerna och normerna förändrats. Samhället har även haft makt att påverka människors syn på legal sexdebut, våldtäkt, sexualkunskap, tillgång till preventivmedel m.m. (Löfgren-Mårtenson 2013:10). Samhället har på så vis en kontrollerande funktion och en rådgivande karaktär då samhället bestämmer vilka kulturella normer som gäller vid en specifik tidpunkt. Ett exempel på detta är hur synen på homosexualitet har förändrats från förr tills idag.

I den här studien ses sexualiteten som något som konstrueras, med det menar jag att den inte existerar i ett socialt eller individuellt vakuum, utan jag menar att vi lär oss alla sexualitetens när, var, hur, med vem och varför. På så vis anser jag precis som Löfgren-Mårtenson (2013:12) att sexualiteten får sin betydelse och sociala innebörd i interaktionen mellan människor i ett samhälle.

Ungdomars sexualitet och massmedias påverkan

Magnusson och Häggström-Nordin (2009:19) förklarar att Sverige har en givmild och positiv inställning till ungdomars sexualitet och att intresset för ungdomars sexualitet på senare år har ökat. Författarna skriver att ungdomars livsstil har blivit uppmärksammas eftersom könssjukdomar och aborter har ökat bland unga människor. Författarna förklarar även att det idag blir allt vanligare att ungdomar har sexuella relationer utan något kärleksförhållande. En orsak till att könssjukdomar och aborter har ökat menar författarna även beror på en ”sexualisering” i media. Det är även något som Eyal och Kunkel (2008:162) skriver om i deras studie då det framkommer att TV-användning är det mest populära tidsfördrivet för ungdomar i USA och att det finns en avsevärd mängd sexuella inslag i TV-program. I artikeln beskriver författarna vikten av att undersöka de faktorer som spelar roll i en sexuell socialisation och att massmedia, i synnerhet TV, är den agent som påverkar ungdomarna mest. En mängd studier visar att uppfattningar om sexuella normer, förväntningar om kön, tillåtande sexuella attityder och engagemang i föräktenskapliga samlag speglar de normer som TV-program visar (Eyal & Kunkel 2008:162). Massmedias påverkan på människors sexualitet är även något som Tyler (2004:83) skriver om när hon i sin studie analyserar hur livsstilstidningar påverkar människans tankar om sexualitet. Vidare förklarar Tyler (2004:83) att ungdomar söker efter vägledning från massmedia och speciellt ifrån livsstilsmagasin för att lära sig om sex men att ungdomar även lär sig av den formella sexualundervisningen i skolan.

McKee (2012:499) är en annan forskare som även poängterar massmedias roll i ungas lärande om sexualitet. Författaren skriver att ungdomar får reda på information om relationer och sexuella praktiker från TV-program, tidningar, filmer, musikvideor och webbplatser. Därför anser McKee (2012:499) att massmedia kan likställas med en pedagogisk roll för ungdomar som söker information om sexualitet. Att massmedia påverkar oss människor är något som Shim, Kwon och Cheng (2015:61) skriver om. Författarna förklarar att människor i dagens samhälle är under konstant kroppsövervakning och att massmedia har spelat en viktig roll för objektifierande av människokroppen. Detta har enligt författaren resulterat i att människor idag är mer mottagliga för frestelsen plastikkirurgi och fantasier om orealistiska kroppsformer.

Filmen Fifty Shades of Grey

Fifty Shades of Grey är en amerikansk dramafilm som är av en erotisk och romantisk

karaktär. Filmen har blivit en omfattande biosuccé i Sverige även om recensenterna inte gett filmen bra recensioner (Expressen 2015e). Eftersom filmen blivit så populär har även debatten om filmen varit stor och i massmedia har den blivit mycket omtalad. Expressen (2015e) skriver bland annat att filmen är porrig och att samtalsämnet kring filmen handlar om alla sexscener. Filmen handlar om den unga kärlekstörstande oskulden Anastasia som möter den äldre och mäktiga miljardären Mr Grey som har ett stort känsloliv och har av sagt sig romantik, men som vill ha sex med Anastasia om han får dominera och slå henne (Expressen 2015e). Filmen har även blivit bannlyst i vissa länder, exempelvis i Malaysia då censurmyndigheten slagit fast att sexscenerna inte var av naturlig sexuell karaktär och att den mer liknade en porrfilm. I USA får 17 år eller yngre med målsmans sällskap kolla på filmen, men det tre största biografkedjorna har känt sig tvingade att informera besökarna att de inte är tillåtet att ta med sig piskor, handklovar eller rep till biograferna (Ibid). Våldet i filmen har bidragit till att flera kvinnorätsorganisationer har reagerat starkt och BDSM-utövare har menat på att filmen inte skildrar BDSM på ett äkta sätt utan snarare handlar om maktmissbruk (Expressen 2015e). Filmen har även fått positiv kritik. Bland annat skriver DNs (2015b) artikel att filmen är betydligt intelligentare än boken och lyfter fram filmens tempo, den miljömässiga kontrastriekedomen och visuell elegans. Det framkommer även i DNs (2015b) artikel att sexscenerna är mer generösa, pryda och tämjda. Vidare skriver artikelförfattaren att nakenheten nästan aldrig går under midjan och att artikelförfattaren tror det beror på att filmen egentligen inte handlar om sex utan istället Mr Greys oförmåga att släppa in någon i sitt liv.

Sexualitet är på så vis något som vi alla människor måste förhålla oss till, som ett gemensamt socialt och kulturellt fenomen men även som en unik och individuell känsla, upplevelse och erfarenhet. Vem kan egentligen säga vad som är bra eller dåligt, eller vad som är rätt och fel? Det är just alla dessa åsikter, uppfattningar, värderingar och normer som råder kring sexualiteten som gör det till ett intressant fenomen, och det är just detta som denna studie tar avstamp i (Löfgren-Mårtenson 2013:9).

Studiens syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur sexualiteten språkligt framställs i webbartiklar om filmen Fifty Shades of Grey. Frågeställningen berör även frågor som hur den normala och onormala sexualiteten konstrueras i dessa artiklar. Studien utgår från följande frågeställningar:

- Hur framställs sexualiteten i webbartiklar om filmen Fifty Shades of Grey?
- Hur konstrueras den (o)normala sexualiteten i webbartiklar om filmen Fifty Shades of Grey?

Disposition

Inledningsvis lyfts sexualiteten fram och massmedias betydelse för människan där även en kortare presentation om filmen görs. Med detta som bakgrund förklaras studiens syfte. Efter studiens syfte beskrivs tidigare forskning inom områdena massmedia, sexualitet, feminism, BDSM och Fifty Shades of Grey, där fokus är på människans sexualitet och massmedias betydelse för sexualiteten. Sexualitetens historia, det socialkonstruktivistiska perspektivet och Butlers teori om sexualitet presenteras sedan i teoriavsnittet. Efter det följer metodavsnittet där en foucauldiansk diskursanalys tydliggörs och motiveras. Resultatavsnittet presenteras i form av underrubriker som utgår ifrån analysens steg och artiklarnas innehåll om sexualiteten

synliggörs. Avslutningsvis kommer diskussionsavsnittet där resultatet diskuteras och studiens innehåll knyts ihop till en helhet.

Tidigare forskning

Den tidigare forskningen som jag valt att använda mig av omfattar sexualitet och massmedia, där jag vill lyfta fram att många av de sexuella normer som existerar i samhället kommer från massmedia. Ungdomar får kunskap kring sexualitet genom massmedia vilket den tidigare forskningen visar i denna studie. I detta avsnitt har jag använt mig av en artikel som bygger på en analys om boken *Fifty Shades of Grey*. Artikeln valdes på grund av att den behandlar olika könsstereotyper och den behandlar massmedias bild av vad som anses följa normen om vad som är kvinnligt respektive manligt. Jag har även valt en artikel som analyserar hur kvinnor och män framställs på pornografiska webbplatser. Denna artikel har jag valt för att den behandlar sexuell ojämlikhet och sexuell objektifiering mellan kvinnor och män, artikeln har på så vis hjälpt mig förstå varför skådespelarna i filmen konstrueras som de gör. När jag började söka information om *Fifty Shades of Grey* trilogin handlade mycket om BDSM. Exempelvis behandlade artiklarna genomgående ifall filmen speglade en sådan relation eller om det är en falsk bild av BDSM som representeras.

Därför valde jag en artikel som förklarar BDSM men som även förklarar betydelsen av att inte döma personer på grund av sina olika sexuella aktiviteter.

Jag sökte i forskningsdatabasen Ebsco Host och fann sju relevanta artiklar genom att använda mig av sökorden: *Sexuality and mass media, representation of sexuality, BDSM, Fifty Shades of Grey, sexuality education and mass media och sexual behavior and mass media.*

Effekterna av sexinslag i TV-shower på unga vuxnas sexuella attityder och moraliska omdömen

Eyal och Kunkel (2008:161) förklarar i sin studie att sexuellt beteende är en viktig faktor när det gäller folkhälsoproblem i USA. Ungdomar i åldrarna 15 - 24 har de högsta nivåerna av könssjukdomar och sjukdomen aids ökar i åldrarna 13 - 24. Författarna skriver även att studier visar på att 70 % av sexuellt aktiva unga vuxna har tagit ett graviditetstest eller hade en partner som gjort det. Det framkommer även i deras forskning att det finns studier som visar att mer än hälften av studenterna har rapporterat att de har haft tillfälligt sex. Det är sex utanför etablerade romantiska relationer som ofta är spontana och droger och alkohol är ofta inblandade. I en annan studie som författarna hänvisar till tar upp att nästan en tredjedel av 18-19 åringar har deltagit i sexuella aktiviteter med två eller flera parter under de senaste tolv månaderna. Det är därför viktigt anser Eyal och Kunkel (2008:163) att undersöka de faktorer som påverkar den sexuella socialisationen och i synnerhet massmedia som är en erkänd agent för ungdomar. Eyal och Kunkel (2008) har därför valt i sin studie att skriva om hur collegeelever påverkas av sexuellt TV-innehåll. I deras studie får 110 collegeelever se på shower som innehåller positiva och negativa konsekvenser av samlag. Deltagarna i studien var studenter på West Coast University och college. Studenterna rekryterades genom reklam i sovsalar och genom att prata med studenter på gator runt skolan. Av de 110 deltagarna var 70 % kvinnor och medelåldern för deltagarna var arton år. 87 % av deltagarna fullföljde den två veckor senare uppföljningen. Deltagarna fick börja med att fylla i en enkät som innehöll flera kontrollåtgärder exempelvis religion, sexuell erfarenhet, TV exponering och demografi. Informanterna såg TV-showerna i grupper om åtta eller färre personer. Alla testtillfällen hade samma ordningsföljd av materialet och för att säkerställa att ingen interaktion skulle ske under uppspelningen var en forskare närvarande. Deltagarna återvände sedan två veckor senare för en uppföljningsenkät. Resultatet visar att deltagarna som sett showerna som

skildrar negativa konsekvenser av samlag ledde till att deltagarna fått en mer negativ attityd till föräktenskapligt samlag. Resultatet observerades omedelbart efter visning och kvarstod två veckor senare, resultatet i studien diskuteras i ljuset av socialkognitivteori och tidigare medieeffekter av forskning.

Hur livsstiltidningar och förvaltningstexter påverkar sexualiteten i vardagen

Tyler (2004:82) skriver att artikeln utforskar de olika sätt som diskurser och tekniker används inom byråkratiska organisationer för att påverka människors sexualitet och sexuella umgänge. Studiens syfte är att reflektera över i vilken utsträckning det vardagliga utnyttjandet av maktdiskurser kan ses som förenligt med en liberalisering av sexualiteten. Forskningsartikeln är gjord av en analys av maktdiskurser i nutida förvaltningstexter som kommer från bokförsäljning, biblioteksutlåning och citatlistor. Andra delen i analysen är en granskning av maktdiskurser och diskursiva representationer av sexualitet i olika livsstilsmagasin. De tio populäraste tidningarna valdes ut med hjälp av National Readership Survey, fem stycken manliga tidningar och fem stycken kvinnliga tidningar. Totalt blev det 220 tidningar som analyserades. Sedan gjordes en serie halvstrukturerade intervjuer med olika grupper. Tyler (2004:83) skriver att livsstilsmagasin valdes eftersom studier visar att den formella och informella sexualundervisningen gör att många unga människor söker vägledning från massmedia och speciellt livsstilsmagasin för att lära sig om sex. Första och andra analysdelen handlar om att analysera texter och tidningar för att ta reda på i vilken grad människor internaliserar och lever efter dessa regler. Författaren förklarar att en sådan slutsats är omöjlig att göra utan att intervjua människor och det är därför som semi strukturerade intervjuer också använts i forskningsdesignen. Målet för den sista delen i analysen var att undersöka på vilka sätt människan gör känsla av samtida representationer av sexualitet och ledning i vardagen och i synnerhet texter som är rika i båda avseendena som exempelvis livsstilsmagasin.

Tyler (2004:100-101) förklarar att sexualiteten inte längre kopplas ihop med den naturlighet och intimitet som den en gång har gjort utan att det idag istället handlar om prestation. I livsstiltidningarna finns det tips på hur både kvinnor och män uppmanas att göra något mer än bara ha samlag. Det är inte längre den biologiska sexualiteten som räknas utan det är snarare prestationen som är viktig. Införlivandet av diskurser och tekniker i den moderna sexualiteten har gjort att sexuella relationer inte längre är privata och att den speciella status som sex förr hade, har nu reducerats till ännu en retorisk aspekt av människan själv. Författaren skriver att sexualiteten är något mer än bara njutning, det är ett sätt för individer att uttrycka sig och hitta en intersubjektiv frigivning från det organiserade samhället. Genom att diskurser och tekniker har införlivats i de kulturella resurser som delvis styr oss genom vardagen har sexualiteten även blivit ännu en aspekt av livsvärlden. Denna frigivning är bara en annan form av striktreglering, eftersom att massmedia berättar för oss hur vi ska göra för att uppnå det. Iden om att människan ska vara sexuellt fri blir därför bara en annan form av reglering ifrån massmedia eftersom dem ger restriktioner och tips på hur människan ska göra för att bli fri i sin sexualitet och prestera. Därför menar Tyler (2004:100) att prestation har trängt in i det mest intima aspekten av våra liv.

Är detta verkligen vad kvinnor vill ha? En analys av Femtio nyanser och det moderna feministiska tänkandet

Reenen (2014:233) förklarar att den romantiska, erotiska och populära boken *Fifty Shades of Grey* utkom 2011. Boken blev snabbt en succé och utgjorde en paradox för den kvinnliga publiken. För på ena sidan blev boken ökad för sina pornografiska inslag och BDSM aktiviteter som gav upp till många kontroverser. Och andra sidan så kunde inte kvinnliga läsare motstå att köpa denna typ av bok. Författaren förklarar att försäljningen eskalade fort även om kritik till boken framgick överallt. Reenen (2014:223) menar att boken återger

mestadels bekanta mönster av könsstereotyper som innehåller mansdominans och sexuell aggression mot en underordnad kvinna. Reenen (2014:223) ställer frågor som: Är detta den nya sexuella modell som kvinnor bör sträva efter? Kommer kvinnor i allmänhet betrakta BDSM som ett sätt att återta sitt sexliv och för att krydda sitt äktenskap på grund utav denna nya modefluga? Författaren menar att denna typ av föreställning där kvinnan underordnas mannen mycket möjligt kan vara nästa hinder för kvinnorna att besegra för att förverkliga sin frihet, som de med rätta bör besitta vid sin födsel.

Reenen (2014:224) börjar med att ta upp några relevanta synpunkter från anti-pornografi rörelser som ursprungligen kommer från "andra vågen" av feministisk aktivism. Författaren skriver att i tidiga 1900-talet var roller mellan män och kvinnor tydligt avgränsade. Kvinnorna förväntades att vara vårdande agenter i sina hem, med sina barn och makar. Kvinnorna skiljdes från rationella och vetenskapliga tankesätt och åtgärder eftersom det skulle lämnas till de professionella männen (Reenen 2014:224). Det framgår även i studien att kvinnor oftast på den tiden enbart definierades i termer av sitt förhållande till män.

Under denna tid var det kvinnan som var underordnad mannen vilket gjorde att kvinnan hade låg status i samhället. Kvinnan förknippades med skönhet och sensibilitet och kvinnans uppgift var att behaga mannen och ge honom sexuell njutning. Författaren skriver att den första vågen av feminism var när kvinnorna hade uppnått formell jämställdhet mellan könen, vilket var när kvinnorna fick rösträtt. Den offentliga placeringen av kvinnor i de politiska och rättsliga system var en vändpunkt i historien som hade permanenta effekter på uppluckringen av ojämlikhet mellan könen i alla aspekter av det sociala livet. Den rättspolitiska diskurs som präglade den första vågen medförde en andra våg i feminism vilket var att försöka få sexuell jämlikhet i alla sociala interaktioner. Författaren skriver att detta ledde till den sexuella revolutionen på 1960-talet som innebar hur kvinnor, kvinnlighet och sexualitet representerades i massmedia. Denna typ av definition av "att vara kvinna" menar Reenen (2014:225) kom att prägla den andra vågen av feminism men författaren menar även att den är aktuell idag. Trots alla invändningar och protester finns det en pågående oro hos feminister då representationer av kvinnlighet ofta fortfarande utgörs av den "tyranniserade" realistiska manliga synen på kvinnlig sexualitet och skönhet, som avbildas av massmedia. Dessutom genomsyras fortfarande populärkulturen av manliga stereotyper där aggressiva manliga sexuella impulser förväntas mottas av den heterosexuella kvinnan, som även har ansvaret att möta dessa behov. Här menar författaren att denna typ av manlig stereotyp även förekommer i nutidens stora succé, nämligen boken *Fifty Shades of Grey* (Reenen 2014:225-226).

Reenen (2014:226) skriver om varför just denna roman kan av vissa ses som befriande för kvinnor medan andra anser den som förnedrande och/eller avhumaniserande för kvinnor. Reenen (2014:225-226) förklarar att en del människor uppfattar boken som positiv och att man kan drömma sig bort i den romantiska sfären. Författaren menar på så vis att boken kan ge ljus och semester från tristess och hårt arbete som ofta förekommer i människors vardag. Det framgår även i studien att kritik har riktas mot boken. Författaren skriver att de som främst riktat kritik mot boken är anti-pornografi grupper som intresserar sig för all slags pornografi och inte bara för våldspornografi. De var snabba med att kritisera boken för att den var förtryckande, bakåtsträvande och anti sex. De kritiserar även filmen för att den får kvinnor att se grymhet som hett sex. Reenen (2014:228) skriver att boken både kan ha en positiv och negativ påverkan på samhället. Den positiva och ljusa sidan menar författaren är att boken speglar ideologiska tendenser i moderniteten. Författaren tar upp tre skäl till varför boken blivit en sådan succé. Den första aspekten handlar om att den moderna världen är öppen för transformation av människan. Det är något som framgår i romanen då boken handlar om ett ungt par som har alla de psykiska och fysiska resurserna för att övervinna alla problem. En

annan aspekt som författaren tar upp är att moderniteten lägger tyngdpunkten på kapital, industriproduktion och ekonomiska institutioner. Vidare skriver författaren att välstånd bedöms till stor del i termer av att vara ekonomiskt framgångsrik, vilket huvudpersonerna i boken har då de innehar rikedom och tillgång till varje infall de önskar. Reenen (2014:228) förklarar att det inte heller är någon överraskning att deras intima liv genomsyras av överflöd, glamour, tekniska och erotiska prylar. Den sista aspekten rörande varför boken blivit så populär handlar enligt författaren om att moderna attityder till livet präglas av frihet, visuell kultur och fokus på framtiden. Denna representation av det moderna paret har boken anammat fullt ut, då paret representerar valfrihet, att de är sexuellt frigjorda och yrkesverksamma. Författaren menar vidare att karaktärernas liv är visuellt tilltalande och att en framtidssyn därför existerar i boken.

Den negativa eller som författaren skriver den mörka sidan av boken är att den avbildar våld i parrelationer. Reenen (2014:229) menar att det är problematiskt att allt fler erotiska romaner innehåller sexuellt våld och att detta kan leda till att sexuellt våld blir normaliserad. Författaren hänvisar till våld i parrelationer och visar på statistik från USA och Storbritannien där ungefär 25-44% av kvinnor i parrelationer utsatts för våld. Vidare hänvisar Reenen (2014:229) till andra forskare som menar att berättelser är inflytelserika på dess läsare. Detta kan bidra till att läsare blir engagerade känslomässigt och nyfikna på att testa berättelsens fantasier. Det är något som författaren anser kan bli problematiskt då relationen i *Fifty Shades of Grey* inte speglar en acceptabel BDSM-relation. Författaren menar istället att den BDSM-relationen som framställs snarare handlar om emotionell och psykisk misshandel, sexuellt våld och stalkning.

Avslutningsvis betonar författaren att en växande mängd forskning och exponering i media ger en chockerande global översikt över omfattningen och verkligheten om våld mot kvinnor. Reenen (2014:230) betonar därför att samhället inte längre kan åberopa okunskap, utan måste istället undersöka attityder och etik i massmedia kring könsrelaterat våld. Sexuell ojämlikhet är allmänt representerade i populärkulturen än idag vilket tyder på en samhällstolerans av övergrepp och våldsmisshandling. Författaren menar att det är högst aktuellt idag då den bäst säljande romanen i hela väst världen representerar en parrelation som speglas av emotionell och psykisk misshandel, sexuellt våld och stalkning.

Analys av representation av sexualitet på kvinnors och mäns pornografiska webbplatser

Shim m.fl. (2015) har undersökt hur sexualitet mellan män och kvinnor representeras på pornografiska webbplatser riktade till kvinnor och pornografiska webbplatser riktade till män. Författarna har sedan analyserat 200 pornografiska bilder som de slumpmässigt valt ut från fyra webbsidor, två som riktar sig till kvinnor och två som riktar sig till män. För att undersöka detta så jämförde de hur sexuell ojämlikhet och sexuell objektivering framkom på dessa webbplatser. Vidare skriver författarna att internet blivit ett mycket populärt medium för jakten på sexuella intressen och att sexuella intressen på internet nu även börjar bli uppmärksammat av forskare. Dock menar Shim m.fl. (2015:54) att det bara är ett fåtal forskare som undersökt innehållet i pornografiskt material på internet. En av grunderna till denna studie är enligt författarna att se om det blivit någon förändring i hur kvinnorna framställs i pornografin. Författaren skriver att tidigare forskning har funnit att kvinnor i pornografiska filmer framställs som att vara yngre än männen. Kvinnorna konstrueras även som horor och män som hallickarna, kvinnorna som slavar där männen är deras herrar, kvinnor som sekreterare och männen som deras chefer (Shim m.fl., 2015:55). I den tidigare forskningen framkommer det även att fokus i pornografiska videoband runt åren 1979 och

1988 var på mäns sexuella begär och männens överlägsenhet över kvinnorna, och där framställdes som sexuellt villiga och tillgängliga objekt.

Resultaten som Shim m.fl. (2015:58-59) kom fram till var att pornografiska hemsidor för män sannolikt inkluderar mer sexuellt ojämlika teman än de kvinnliga pornografiska webbplatserna. De pornografiska webbplatserna som riktades till män innehåller fler mansdominanta bilder (dvs., sexuella handlingar som styrs av manliga modeller) och fler bilder som skildrar autoerotiska aktiviteter (dvs., kvinnlig onani, självstimulering) än vad de kvinnliga pornografiska webbplatserna innehåller. Pornografiska webbplatser för kvinnor skildrades istället av ömsesidiga teman (dvs., samtyckande sex). När det gäller maktrelationer mellan modeller och tittare som avbildas på dessa pornografiska webbplatser kom författarna fram till att det var 25 % av männens bilder som konstrueras som maktlösa sexobjekt, medan kvinnornas pornografiska webbplatser bara konstruerat 4 % av bilderna till maktlösa sexobjekt (Shim m.fl., 2015:60). Författarna kom även fram till att kvinnors pornografiska webbplatser var mer benägna än mäns pornografiska webbplatser att skildra objektifierande av både kvinnliga och manliga modeller, då dessa modellers ögon och ansikten var mindre synliga. Vidare innehåller de kvinnliga webbplatserna fler visningar av könsorganen hos kvinnliga modeller än vad männens webbplatser gjorde. Shim m.fl. (2015:60) menar därför att enligt de traditionella indikatorerna på sexuell objektifiering visar deras resultat på att sexuell objektifiering sker oftare på kvinnors pornografiska webbplatser än på mäns pornografiska webbplatser.

Avslutningsvis poängterar författarna att det sätt som män och kvinnors sexualitet presenteras på är viktigt eftersom det påverkar tittarnas uppfattning om sexualiteten i samhället. Det är något som blir än viktigare idag menar författarna eftersom internet nu kan anses vara den allra vanligaste kanalen för pornografisk konsumtion. Författarna anser även att människor i dagens samhälle är under konstant kroppsövervakning och att massmedia har spelat en viktig roll för objektifierande av människokroppen. Detta har enligt författarna lett till att människor idag är mer mottagliga för plastikkirurgi och fantasier om orealistiska kroppsformer (Shim m.fl., 2015:61).

En undersökning av personlighetsdrag i samband med BDSM aktiviteter

Hébert och Weaver (2014) har gjort en studie om personlighetsdrag på människor som sysslar med BDSM-aktiviteter. Undersökning genomfördes med en demografisk enkät som berörde frågor såsom deltagarnas ålder, kön, ras, etnicitet, utbildningsnivå, sexuell läggning, relationsstatus och karriär. Det fanns även flera frågor som berörde BDSM-aktiviteter, nuvarande och tidigare BDSM partners samt skillnader mellan BDSM inriktningar. Deltagarna som deltagit i studien har minst varit 18 år och identifiera sig som BDSM-utövare. Vidare skriver Hébert och Weaver (2014:106) att BDSM refererar till en rad sexuella preferenser som avser vanligtvis åtnjutande av fysisk kontroll, psykologisk kontroll, och/eller smärta. Författarna förklarar att BDSM kan delas upp i sex övergripande komponenter: bondage och disciplin, dominans och underkastelse, och sadism och masochism. Bondage och disciplin består av att använda fysiska eller psykiska begränsningar, dominans och underkastelse innebär ett byte av makt och kontroll, samt sadism och masochism hänvisar till var och ens nöje i andras eller sin egen smärta eller förnedring. Författarna skriver att folk som utövar BDSM tillhör en eller flera av dessa kombinationer.

Hébert och Weaver (2014:106) förklarar vidare att BDSM kan ses som en sexuell böjelse eftersom BDSM aktiviteter, som även kallas lek, ofta förekommer i ett sexuellt sammanhang eller kan ge sexuell lust. Men författarna poängterar dock att för vissa utövare är BDSM bara

en tillfällig from av sexuella uttryck, medan andra personer kan se det som en sexuell identitet eller läggning, det förekommer även personer som ser BDSM som en livsstil. Hébert och Weaver (2014:107) skriver att en vanlig missuppfattning om BDSM är att dess lekar och spel fokuserar på smärta. En annan sak som även har missuppfattas enligt författarna är att alla BDSM-aktiviteter innehåller sexuell kontakt och att spelet sällan utgör helheten av en persons sexuella aktivitet. Faktum är poängterar Hébert och Weaver (2014:106) att BDSMs aktörer har mottot ”safe, sane and consensual” och att förhandlingar vanligtvis förekommer innan spelet, så att alla vet vad som kommer och inte kommer att accepteras och därför se till att utövarna har fullständigt samtycke.

Hébert och Weaver (2014:107) förklarar att sexualitet kopplat till personlighet är något som börjat utforskas mer och mer i litteraturen, men att sambandet mellan personlighetsdrag och BDSM-böjelser inte har uppmärksammats så mycket av forskare. Istället har tidigare forskning i ämnet tenderat att utforska BDSM i förhållande till patologi, såsom personlighetsstörningar och andra psykologiska störningar. Detta menar författarna beror på de många stereotyper som förknippas med BDSM, som ofta accepteras inte bara av allmänheten, men även av medicinska och juridiska experter. Författarna menar att en vanlig uppfattning är att de som deltar i BDSM måste vara psykisk störda. Trots att det finns forskning som visar på att BDSM utövare inte lider av en högre psykisk störning än den allmänna befolkningen och att män som utövar BDSM faktiskt har betydligt lägre psykisk ohälsa än andra män (Hébert & Weaver 2014:107-108). Författarna förklarar vidare att tidigare forskning även visar att BDSM-utövare inte skilde sig från den allmänna befolkningen i förekomsten av depression, ångest eller tvångssyndrom.

Avslutningsvis skriver författarna att deras studie har bidragit till att belysa några av de personlighetsdrag som förknippas med dominanta och undergivna utövare i BDSM. Hébert och Weaver (2014:114) menar att denna studie visat att det existerar en vis skillnad mellan dessa utövare och att BDSM inte därför bara kan räknas som en homogen grupp. Författarna menar att studien visar att BDSM-utövarna som deltog visade normala personlighetsdrag jämfört med andra vuxna personer och att detta därför kan användas som bevis mot tron om att BDSM är patologisk. Författarna skriver att allmänheten har förvrängt uppfattningar om BDSM och att de som utövar BDSM klassificeras som parafilier (som betyder sexuell avvikelse, i form av fantasier och sexuella aktiviteter som avviker från den sexuella normen), vilket bidrar till missuppfattningar och diskriminering. Resultaten som Hébert och Weaver (2014:114) kommer fram till visar att BDSM-utövare inte går utanför den normala datan i tester kring personlighetsegenskaper, vilket bevisar att människor som utövar BDSM inte är annorlunda från människor som inte utövar BDSM.

Vikten av underhållning för sexualundervisning

McKee (2012:499) skriver att hans forskning behandlar den roll som underhållningsmedia har i ungas lärande om sexualitet. Författaren förklarar att ungdomar får reda på information om relationer och sexuella praktiker från TV-program, tidningar, filmer, musikvideor och webbplatser. Men McKee (2012) menar att det finns förvånansvärt lite forskning om att massmedia kan ses som ”utbildning” för ungdomar. Vidare står det att förhållandet mellan ungdomar och media som innehåller sex har diskuteras i termer av effekter på ungas sinnen och inte som process för lärande. Likaså diskuterar forskare i sexualiteten ofta om den formella skolgången och inte den massmediala ”utbildningen”. Författaren menar därför att denna studie är av vikt då den diskuterar och visar att undersökningar har kommit från till att ungdomar lär sig om sexualitet i formell skolgång, men att underhållning som exempelvis massmedia även spelar en stor roll i lärandet om sexualitet. McKee (2012:499) poängterar

därför att de är bra att överväga möjligheten att massmedia redan kan likställas med en pedagogisk roll för ungdomar som söker information om sexualitet. Denna studie behandlar därför den särskilda roll som massmedia spelar i ungdomars sexuella lärande, skälen till dess betydelse och de sätt på vilka forskare i sexualundervisning kan utnyttja underhållningsmedia i lärandet om sexualitet. Författaren använder sig av kvantitativ information om den relativa betydelsen av sexuell information för ungdomar och hänvisar även till två andra australiska undersökningar som handlar om sexualitet och information för ungdomar.

Det framkommer i McKees (2012) studie att forskare som används sig av fokusgrupper och intervjuer med ungdomar har kommit fram till att ungdomar pratar om två helt skilda områden om sexuell hälsoinformation, som namnges som ”officiella” och ”erotiska”. Skolorna står för den officiella informationen om sexualitet, såsom information om puberteten, reproduktion, könssjukdomar och hiv det som normalt omfattas under rubriken ”sexuell hälsa”. Men den ger bara lite information om den kunskap som ungdomar egentligen söker, nämligen den erotiska domän, som exempelvis innehåller information om hur man kan öka sexuell tillfredsställelse för båda parter i ett intimt möte (McKee 2012:501). Ungdomar använder sig därför av helt olika informationskällor när de söker sexuella kunskaper. Exempelvis framgår det att läkare, skola och föräldrar är de främsta informationskanalerna när det handlar om sexuell hälsa, såsom preventivmedel, relationer och könssjukdomar. Medan information om sexuella aktiviteter, såsom teknisk information i ett intimt möte är istället informationskanalerna kompisar och massmedia.

Avslutningsvis förklarar författaren att sexualundervisningen i skolan behöver lära sig av massmedia och deras ”underhållningsutbildning”, men även att massmedia behöver lära sig av den formella undervisningen. En kritik mot massmedia menar författaren är alla stereotyper som förekommer och framförallt då heterosexuella stereotyper. McKee (2012:505) poängterar att ungdomarna lär sig av massmedia när det gäller information om sexualiteten, därför får vi inte hemfalla åt den gamla vanan att det skulle vara negativt att ungdomarna själva söker information. Istället menar författaren att man ska utnyttja massmedia och ungdomars nyfikenhet till att diskutera det i den formella undervisningen. Därför anser författaren att vi måste sträva efter att bygga ömsesidiga relationer i samhället, så att vi kan utnyttja de alla kompetenser som finns. Detta skulle göra att samhället skulle kunna nå ut till ungdomarna på ett bättre sätt och ge den information som de behöver och vill ha för att utveckla en positiv sexualitet (McKee 2012:507).

Etablera och håll dig till sexuellt självbestämmande: Sambandet mellan att läsa tidningar och collestudenters sexuella samtycke

Hust m.fl. (2014) undersöker hur sexuella skript som finns i tidningar påverkar dess läsare och om tidningarna har potential att påverka sexuella attityder och beteenden. Denna studie testade huruvida exponering av tidningar var associerade med avsikter som rör sexuell förhandling. Undersökningen genomfördes med 313 Northwestern University studenter som svarade på en online-enkät. Resultatet visar att exponering för herrtidningar var signifikant associerat med lägre intentioner att söka sexuellt samtycke och lägre avsikt att följa beslut om sexuellt samtycke. Däremot var exponeringen för damtidningar signifikant associerade med större intentioner att vägra oönskad sexuell aktivitet. Författarna anser därför att deras studie förstärker ytterligare det kritiska behovet av ansvarstagande och realistiska skildringar av kön i massmedia och speciellt i tidningar.

Författarna skriver att det finns forskning som visar att studenter som bor på campus är sårbara för sexuella övergrepp. Vidare skriver de att utvecklingsforskning och familjekommunikationsforskning hävdar att det första året av college utgör en unik

övergångsperiod som ofta kännetecknas av en ökning av ohälsosamma beteenden, inklusive alkoholkonsumtion och tillhörande beteenden såsom sexuellt våld. Då denna tid är ny för ungdomarna så söker de ofta hjälp ifrån massmedia för att få reda på lämpligt beteende omkring sexuella relationer (Hust m.fl., 2014:286).

Hust m.fl. (2014:286) förklarar att undersökningen bekräftar resultat från tidigare forskning där exponering för de dominerande heterosexuella skript i herrtidningar är negativt associerat med sexuellt samtycke och där exponeringen av damtidningar förknippas med positiva intentioner. Författarna skriver att herrtidningar främjar män som sexuella angripare och att det verkar som att läsare internalisera detta budskap. Eftersom resultaten av deras studie visar på att läsare av herrtidningar rapporterar lägre intentioner om att be sina sexuella partners om samtycke i sexuella aktiviteter och att de även visar på lägre intentioner om att följa dessa samtycken i sexuella aktiviteter. Hust m.fl. (2014:287) hänvisar till tidigare forskning som visar att läsning av herrtidningar är förknippade med att ha ett större antal tillfälliga sexuella partners. Detta resultat menar författarna är oroande eftersom förhandling om sexuellt samtycke är grunden till sex på lika villkor.

Däremot framkommer det i Hust m.fl. (2014:287) att exponeringen av damtidningar utgjorde positiva aspekter för läsaren exempelvis avsikter att vägra oönskad sexuell aktivitet. Författarna skriver att tidigare forskning har visat att tidskrifter skildrar kvinnor som passiva sexobjekt som ska svara på mäns önsknings, men att resultaten från denna studie bevisar att exponering av damtidningar förknippas med positiva resultat rörande sexuella beteenden. Exempelvis skildrar damtidningarna ofta det kvinnliga ansvaret att fatta beslut om sexuell aktivitet och att hjälpa kvinnor att vägra till sexuell aktivitet som de inte vill ha. På så vis kan damtidningarna fungera som en viktig informationskälla till kvinnor som söker information om sexuellt beteende (ibid).

Avslutningsvis menar författarna att resultatet tyder på att läsarna av herr- och damtidningar har internaliserat det traditionella heterosexuella manus som innebär att kvinnor har ansvar för att tillåta om sexuell aktivitet ska förekomma (en roll med fokus på att säga ja eller nej) och föreställningar om att det alltid är männen som aktivt söker efter sexuell aktivitet (Hust m.fl., 2014:287).

Sammanfattning tidigare forskning

Jag har valt den tidigare forskningen för att visa hur massmedia påverkar oss människor. Det är något som Eyal och Kunkel (2008) och Tyler (2004) poängterar då de skriver att det är viktigt att studera massmedia eftersom massmedia påverkar den sexuella socialisationen. Detta är även något McKee (2012) betonar då han skriver att massmedia innehar en pedagogisk roll i lärandet om sexualitet. För att koppla sexualitet och massmedia till min studie valde jag en artikel om just *Fifty Shades of Grey*. Det gjorde jag för att visa att boken också kan ha inverkan på oss människor precis som massmedia, och om nu *Fifty shades of Grey* påverkar vår inställning är det viktigt att se vad den handlar om och representerar för sexualitet. Reenen (2004) menar att *Fifty Shades of Grey* är problematisk då forskaren menar att den speglar en misshandelsrelation och att den framställer BDSM på ett felaktigt sätt. Att framställa BDSM på ett felaktigt sätt kan leda till att dess utövare tolkas på ett missvisande sätt. Därför har jag använt mig av Hébert och Weaver (2014:114) för att visa att BDSM-utövare inte går utanför den normala ramen i tester kring personlighetsegenskaper, vilket bevisar att människor som utövar BDSM inte är mer avvikande än de människor som inte gör det.

Jag har valt Hust m.fl. (2014) eftersom de i sin studie visar att herr- och damtidningar påverkar läsare utifrån tidningarnas sexuella skript. Det skulle därför kunna vara så att även läsare av boken *Fifty Shades of Grey* påverkas och det är därför intressant att se hur sexualiteten framställs. Jag har valt Shim m.fl. (2015) för att visa hur manliga och kvinnliga pornografiska webbplatser framställer sexualitet. Jag har valt att använda detta eftersom jag tillsammans med många författare i tidigare forskning anser att det är intressant att ta reda på hur man framställer kvinnlig och manlig sexualitet. Exempelvis kom de fram till att pornografiska hemsidor för män sannolikt inkluderar större sexuellt ojämlika teman än de kvinnliga pornografiska webbplatserna. Därför är den studien av intresse för att se om *Fifty Shades of Grey* också framställer manlig och kvinnlig sexualitet på ett ojämlikt sätt.

Teoretiskt ramverk

Nedanför kommer en begreppsförklaring för subjektspositioner eftersom det är ett begrepp som används inom diskursanalys och något som även jag använder mig av i denna studie. Efter det kommer sexualitetens historia då jag anser att det är intressant att se hur synen på sexualitet förändrats. Sedan tar jag hjälp av Burr (2003) för att presentera ett socialkonstruktivistiskt perspektiv vilket innebär att språkets betydelse lyfts fram. Då språket har en stor roll i denna studie är det även betydelsefullt att se hur man talat om sexualiteten, det görs med hjälp av Giddens (2007) och Butler (2007). Giddens (2007) teori handlar om att det är vi människor som konstruerar sexualitet och att sexualiteten därför inte bara är biologiskt utan den är även symbolisk för oss människor. Butler (2007) har jag tagit till hjälp för att visa hur vi människor ”gör” sexualitet och kön/genus, men även för att visa att detta görande vidmakthålls genom politiska och ideologiska kontexter.

Begreppsförklaring för subjektspositioner

I denna studie förekommer begreppet subjektspositioner och nedan följer en redogörelse för begreppets innebörd och betydelse.

I kvalitativ forskning skriver forskarna om individer medan forskare i diskursanalysen använder sig av subjektspositioner (Börjesson & Palmblad 2007:46). Syftet är inte att använda ett svårare begrepp utan syftet är att tydliggöra skillnaden mellan olika perspektiv. Människan antas ha medvetna avsikter med sina handlingar och ha olika egenskaper som förklarar varför den är som den är och gör som den gör. Begreppet subjektspositioner gör istället att fokus är på den plats eller de möjligheter som finns för individen att tala om en viss diskurs, på så vi skapar diskursen sina egna subjekt (ibid.). En enskild individ kan ha en mängd olika subjektspositioner samtidigt eftersom det existerar en massa olika diskurser samtidigt. Beroende på vilken diskurs det är fråga om har individen olika egenskaper som är relevanta och som ger personen rätt och möjlighet att tala om den. Alla subjektspositioner är dock inte tillgängliga för alla människor vilket gör att diskursen både verkar exkluderande och marginaliserande (Börjesson & Palmblad 2007:46).

Sexualitetens historia

Sexualiteten var ett ämne som förr ansågs som privat och som folk inte talade om (Foucault 2002:57). Det är därför intressant att se till sexualitetens utveckling och vad för faktorer som bidragit till att sexualiteten blivit offentlig. För att göra detta har jag använt mig av Foucault och hans teori om sexualitetens historia.

Foucault (2002:112) skriver att sexualiteten är en plats där maktrelationer existerar och han vill därför synliggöra hur sex blir till en diskurs och hur makten genomsyrar denna diskurs. Han förklarar att viktorianismen lett till en expanderande av den sexuella diskursen eftersom

viktorianismen bidrog till att folket började analysera, klassificera, specificera och bedriva forskning om sexualiteten. Foucault menar att det var märkligt att människor ville ägna sig åt att studera och prata om något som var så privat och som folk tidigare inte pratade om (Foucault 2002:157). I skolorna hindrades inte sexualiteten utan det var hela tiden en fråga om könet. Foucault sammanfattar den viktoriaiska hypotesen så här:

Man måste alltså utan tvivel överge hypotesen att de moderna industrisamhällena har inlett en epok av ökat förtryck av könet. Vi bevittnar inte bara en synlig explosion av de kätterska sexualiteterna... aldrig förut har det funnits så många maktcentra; aldrig förr så mycken uppenbar och omständlig uppmärksamhet... aldrig förr så många härdar där njutningarnas intensitet och maktens glupska intresse flammor högt och syns vida omkring. (Foucault 2002:69-70)

Foucault väljer att ha fokus på medicinen och dess diskurser om sexualitet. Medicinen brukar ses som en vetenskaplig analys av sexualiteten, men enligt Foucault präglas den mer av moral än av riktig vetenskap. Han menar att den medicinska diskursen inte syftade till ” att säga sanningen utan istället att hindra den från att komma fram” (Foucault 2002:73). Foucault menar att vetenskapliga studier av sex bör ha som syfte att studera relationerna mellan sex och makt, istället för att fokusera på undertryckande av sexualiteten (Foucault 2002:92). Makten är inte en central källa utan den existerar i en mängd olika mikromiljöer och Foucault understryker att det finns ett motstånd mot den makt som börjar utövas mot könet (Ibid). Samhället på 1700-talet övergick från att försöka kontrollera döden till att fokusera på livet och sexualiteten. Det gjordes genom två olika former. Den första är människokroppens kroppspolitik, där målet för samhället var att disciplinera människokroppen och sexualiteten. Den andra formen var en biopolitik för befolkningen som innebar att kontrollera och reglera befolkningens hälsa och tillväxt (Foucault 2002:141). Sex har i den moderna västvärlden blivit allt viktigare och genom kunskap om sexualiteten utövar samhället allt större makt över människorna. Trots den ökande kontrollen över människor menar Foucault att det finns möjlighet till frigörelse:

Det är könets instans man måste befria sig från, om man mot maktens besittningstaganden – genom en taktisk omvändning av sexualitetens olika mekanismer – vill hävda kropparna, lustarna, vetandena, i deras mångfald och motståndsmöjlighet. Stödpunkten för motanfallet mot sexualitetsmönstret bör inte vara könet-begäret utan kropparna och njutningarna. (Foucault 2002:56)

Människan som socialt konstruerad

Burr (2003:5-6) beskriver hur den sociala världen och människan inte är något naturligt eller biologiskt, då det inte finns någon essens eller inre väsen som skapar betydelse och gör dem till vad de är. Socialkonstruktivismen är ett icke-essentialistiskt synsätt, då den sociala människan och den sociala världen skapas i interaktion med varandra, genom språk och kommunikation. Att se på samhället genom ett icke-essentialistiskt perspektiv betyder att det inte finns någonting utöver det sociala som förklarar varför samhället är som det är. Burr (2003:47-48) tar upp språkets betydelse för att lära sig förstå den sociala människan. Det är först när vi använder språket som vi blir till. Det är först då individen kan förstå sig själv, förstå de känslor hen känner och de olika situationer som kan uppstå. Burr (2003:58-59) beskriver även språket som performativt, något som får saker att hända eller något som skapar. Istället för att se språket som något som används för att beskriva så talar hon istället om språket som något skapande. Förståelsen av oss själva och vår existens är något som inte finns till en början, utan något som kommer till med hjälp av språket och interaktion med andra sociala varelser. Socialkonstruktivismen poängterar att sociala strukturer består och skapas av diskurser som organisationer stödjer och legitimerar. Burr (2003:75-77) beskriver att det är människan som konstruerar och omkonstruerar diskurser och han poängterar att

detta sker genom språket. Författaren skriver ”the person cannot pre-exist language because it is language wich brings the person into being in the first place”(Burr 2004:47).

Börjesson och Palmblad (2007:9) poängterar att konstruktivismen utgångspunkt är att det inte finns en versionsfri eller oberoende verklighet. Konstruktivismen anser att all kunskap är socialt konstruerad och att det därför aldrig går att skapa en entydig bild av verklighet. När människan namnger ting, grupperingar eller händelser, skapas verkligheten. Det finns ingen plats som människan kan inta för att kunna se världen på ett neutralt sätt. Människan har döpt världen och därmed döpt den om och om igen i en pågående process (Börjesson & Palmblad 2007:10). Utgångspunkten är att språket inte ses som ett färdigt system utan istället som en aktivitet som används för att konstruera och omkonstruera verkligheten (ibid.).

Sexualitet utifrån ett sociologiskt perspektiv

Magnusson och Häggström-Nordin (2009:22) skriver om ett sociologiskt förhållningsätt som utgår ifrån en socialkonstruktivistisk teori. Utifrån ett sociologiskt förhållningsätt så anses människans sexualitet som något socialt betingat och ej som något medfött hos människan. Självklart har sexualiteten även en biologisk aspekt men även denna aspekt förstås som socialt och kulturellt konstruerat, på så vis är sexualiteten föränderlig. Giddens (2007) förklarar även han att människans sexualitet är något mer än enbart biologisk, han skriver:

För människor är sexuell aktivitet betydligt mer än att enbart vara en biologisk handling – den är symbolisk, något som speglar vilka de är och vilka känslor de upplever. Som vi ska se är sexualiteten alldeles för komplex för att den helt ska kunna tillskrivas biologiska faktorer. Den måste tolkas i termer av de sociala innebörder som människor förlämnar den. (Giddens 2007:355)

Vidare skriver Magnusson och Häggström-Nordin (2009:22) att sexualitet skapas i interaktion mellan olika människor men att detta även sker mellan samhället och människan. Med detta menar författarna att varje sexuell aktivitet som äger rum mellan två individer även innehåller en tredje part, nämligen samhället. Författarna skriver att människor följer ”ett för sammanhanget aktuellt, sexuellt manuskript när vi integrerar med andra eller oss själva sexuellt” (Magnusson & Häggström-Nordin 2009:22). Att samhället har en betydande roll i människors sexualitet är tydligt då författarna hänvisar till regler om när människor enligt lag är sexuellt myndiga. Författarna ställer sig frågande till vem som egentligen kan bestämma vem som är sexuellt mogen och inte. Samhällets inverkan på sexualiteten är även något som Giddens (2007) skriver om. Han menar att sexualiteten är föränderlig eftersom sexuella beteendemönster skiljer sig åt både inom och mellan kulturer. Giddens (2007:355) poängterar att inom alla samhällen finns det sexuella normer som godkänner vissa sexuella aktiviteter men som fördömer eller motverkar andra. Dessa normer menar författaren skiljer sig åt beroende på vilken kultur som man kommer ifrån, eftersom dessa normer lärs in i socialisationen. Han tar som exempel upp hur synen på homosexualiteten genom tiderna förändrats. Till exempel i antikens Grekland betraktades mäns kärlek till pojkar som den högsta formen av sexuell kärlek, medan homosexualitet senare kom att kopplas ihop med sjukdom och förbud. Ett annat exempel för olika sexuella normer menar Giddens (2007:356) är hur förspelet ska gå till, vad som ses som sexuellt och attraktivt eller hur samlag och dessa aktiviteter ska genomföras, alla dessa saker speglar den kulturella sexuella norm som existera i samhället. Med det ovanstående är det lätt att se vilken påverkan samhället har på sexualiteten genom dess manuskript eller det som Giddens (2007) kallar sexuella normer.

Magnusson och Häggström-Nordin (2009:23) skriver att många fler ungdomar idag har tillfälliga sexuella relationer utan att kärlek är inblandat jämfört med vad det var förr. Därför finns det en liten chans menar författarna att kopplingen mellan kärlek och sex kan lösas upp.

Chansen är dock liten menar författarna eftersom det fortfarande är kärlekslivets sex som ses som de bästa och mest åtråvärda. Författarna förklarar vidare om hur kön spelar roll för sexualiteten och skriver:

När det kommer till kön – flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män – har pojkar/unga män historiskt sett, och än idag, en större frihet när det gäller att få uttrycka sin sexualitet, vilket får konsekvensen att flickors och unga kvinnors sexuella handlingsutrymme blir mer begränsat än jämnåriga mäns. (Magnusson & Häggström-Nordin 2009:23)

Magnusson och Häggström-Nordin (2009:23) förklarar att inom sociologisk genusforskning används genus som ett tolkningsraster för att förstå individers sexuella repertoar. Författarna skriver att genusforskare vill fokusera på hur kvinnor och män ”gör” sexualitet. Detta görande präglas av skillnaden mellan könets möjlighet att uttrycka sin sexualitet. Ett annat begrepp som författarna tar upp och som är viktigt i genusforskningen är heteronormativitet. Detta begrepp används som tolkningsraster i analysen om hur människan ”gör” sexualitet. Med det menar författarna att än idag utgår många människor ifrån att det är självklart att folk är heterosexuella. Denna sexuella norm präglar hur människor organiserar sina liv, tolkar sin vardag, men även hur homosexualitet och bisexualitet ska tolkas, nämligen något som avviker från normen och konstrueras därför som onormalt.

Butlers syn på språkets roll till skapandet av sexualitet och kön/genus

Butler (2007:8) förklarar att den genealogiska metoden undersöker begrepp utifrån historicitet för att se vad för begrepp som anses vara historiskt sanna eller verkliga. Dessa begrepp vidmakthålls genom de politiska och ideologiska kontexter som de uppstår i. En annan aspekt som den genealogiska metoden undersöker är hur dessa begrepp har används och hur dess innebörd har förändrats med tiden. Genom att granska begreppens språkliga förändring och betydelse synliggörs på så vis hur ett begrepp har använts och vad detta begrepp inneburit från förr till nu. Butler (2007:8) skriver att genealogin riktar kritik mot totaliserande diskurser som sägs inneha sanningen om dessa begrepp. I stället vill författaren visa på att det finns andra tolkningar och sanningar än de som maktpolitiska system bestämt. En viktig del i Butlers undersökning är att vi människor har missuppfattat det egentliga orsaksförhållandet om vad som skapar och reglerar våra föreställningar om kön, genus, kropp och sexualitet. Genom det ovan skrivna visar författaren att den rådande köns- och sexualitetsregimen inte beror på naturliga köns-kategorier så som ”man och kvinna” utan istället menar Butler (2007:9) att våra föreställningar om kön och sexualitet kommer ifrån en effekt av en sanningssystem som är instiftad och legitimerad av ett maktpolitiskt system. Vidare förklarar författaren det komplexa samspelet mellan makt och diskurser samt dess påverkan på människors identitet.

Via ett komplex samspel mellan makt och diskurser – i form av påbud och förbud – säkras kulturen en obligatorisk heterosexualitet. Identiteter formas och styrs primärt genom att ingå i en rad praxisformer, specifika handlingar som upprepas tills vi förväxlar orsaken med verkan. På så sätt skapas föreställningen om att det finns en >>ursprunglig natur>> som ligger till grund för de legitima könsidentiteterna och de kulturella sanktionerade sexuella praxisformerna. (Butler 2009:9)

Dessa regleringar som jag ovan beskrivit kallar Butler (2009:9) för ”den heterosexuella matrisen”. Den heterosexuella matrisen innefattar reglering och/eller kontrollen av både kroppsliga och språkliga handlingar som vi människor ofrivilligt och frivilligt deltar i. Butler diskuterar om ett så kallat naturligt kön som innebär ett kön utan sociala och historiska villkor. (Ambjörnsson 2004:15). Den innefattar regler för ”hur man ska vara” för att vara man och kvinna och att ”man ska vara man eller kvinna”. På så vis menar Butler att uppdelningen mellan kön och genus är konstruerat genom den heterosexuella matrisen (ibid.). Vidare

skriver Ambjörnsson (2004:15) att Butler menar att den sexuella matrisen iscensätter genus på ett ”rätt sätt”. Detta leder till att kopplingar mellan kropp, genus och sexualitet kan framställas som en överlevnadsstrategi i ett samhälle som på så vis blir tvingande och som innefattar straffåtgärder vid felsteg (Ambjörnsson 2004:16). Ambjörnsson skriver att man därför kan tala om en heteronormativ genusordning, där kvinnor förväntas att klä och bete sig på ett visst sätt som skiljer sig ifrån männen, men även att det förväntas att dessa två olika typer av människor ska efterfråga och ha sexuella relationer med varandra. Denna ordning som reglerar vissa sexuella relationer, begär, rörelsemönster och tal blir mer önskvärda, privilegierade och begripliga än andra. Detta medför att allt som går utanför dessa mönster kan uppfattas som skrämmande och obegripliga. På så vis menar Ambjörnsson (ibid.) att man med hjälp av Butlers teori kan hävda att åtskilda heterosexuella genus är en del av det som görs oss mänskliga i det moderna samhället och som får oss att framstå som fullvärdiga människor (Ambjörnsson 2004:16).

Metod

Forskningsrelevans och samhällsrelevans

Språkets roll har en stor del i hur människor skapar sig själva och andra. Det är därför en diskursanalys är så betydelsefull eftersom den studerar språket, både det skriftliga (böcker, tidningar m.m.) och det verbala språket (Fejes & Thornberg 2009:81). Språket skapar bilder av verkligheten som består av konflikthantering och andra händelser. Att tala om hur saker och ting är och vad som behövs innebär att vissa saker utesluts, sådant som inte passar in får ingen betydelse och hamnar därför utanför. På så vis är verkligheten alltid under konstruktion genom vårt språk. Det är därför av stor vikt att undersöka hur sexualiteten framställs genom språket eftersom det är genom språket som vi skapar oss själva och de andra.

Winther Jørgensen och Philips (2000:6) påtalar att språket inte bara är ett medium varigenom språket förs vidare, utan språket är även en maskin som skapar den sociala världen, sociala identiteten och sociala relationen. Det är av stor vikt att studera språket och diskurser eftersom förändring i diskursen innebär att det sociala förändras. Sexualiteten är skapad av människor med hjälp av språket och det är på så vis viktigt att se hur sexualiteten framställs av massmedia, då massmedia idag ses som en stor informationskanal. Fejes och Thornberg (2009:86) instämmer med det ovan skrivna då det poängterar att sexualiteten är ett ämne som idag uppmärksammas mycket av massmedier, så som tidningar och olika TV-program. Detta har gjort att det offentliga rummet infiltreras av sexualiteten som på så vis fått en större betydelse.

Foucauldiansk diskursanalys

I studien har jag valt att använda diskursanalys eftersom en diskursanalys studerar språket och hur det används på olika sätt. Hur ordet sägs, i vilket sammanhang det sägs skapar olika verkligheter om vad exempelvis en normal sexualitet är (Carabine 2001:275). En diskursanalys används inte för att undersöka hur det är i människors verklighet utan istället undersöker en diskursanalys hur det går till när människor konstruerar verkligheten. Det är därför jag valt att utgå ifrån en diskursanalys för att synliggöra hur språket har en formgivande och konstruktiv kraft. Börjesson (2003:23) förklarar betydelsen av en diskursanalys:

Med diskurser skapas mening, sammanhang och förståelse. Utan de tolkningsramar som diskurser innebär skulle varje enskildhet stå för sig självt, som en enskild händelse vars sammanhang, orsak och likar var frånvarande – om vi överhuvudtaget skulle se något! Diskursiva praktiker producerar sådana förståelse-

och meningssammanhang. Det är från en sådan position som diskursanalys ibland beskrivits som en konst att fånga det för-givet-tagna, det som är lika dolt som självklart sant – i en organisation, i en viss politisk struktur eller i skolans klassrum”. (Börjesson 2003:23)

Carabine (2001:268) skriver att en diskurs är det sätt som en fråga eller ämne talas om, genom exempelvis tal, text eller bild. I diskursen blir vissa utsagor mer användbara för att bygga upp en bild eller representation av ämnet. Dessa idéer som består av grupper av likartade uttalanden kan ses som produktiva. Carabine (2001:268) förklarar att en diskurs kan vara produktiv eftersom uttalanden i diskursen används för att producera både betydelser och effekter i den verkliga världen. Vidare skriver Fejes och Thornberg (2009:83) att diskursanalys som analysmetod kan användas för att dekonstruerar, alltså skaka om texter som i detta fall innebär artiklar. Det blir angeläget att visa hur dessa texter inkluderar och exkluderar utan vår medvetenhet (ibid). Eftersom alla texter enligt diskursanalysen beskriver en verklighet kan man tala om att texterna har ett sanningsanspråk. I diskurserna konkurrerar ständigt olika beskrivningar av verkligheten där vissa beskrivningar bekräftas som sanningar medan andra beskrivningar exkluderas. Det är just detta som gjort att jag valt en diskursanalys eftersom en diskursanalytiker är intresserad av vilka beskrivningar som ses som sanning inom en diskurs i ett visst sammanhang (Fejes & Thornberg 2009:85). Med hjälp av diskursanalysen kommer jag kunna ta reda på vad som framställs som normal sexualitet i artiklarna.

För att inrikta min studie har jag valt att använda en foucauldiansk diskursanalys. Det har jag gjort eftersom jag precis som Foucault är intresserad av vad som inkluderas och exkluderas i diskurser. Carabine (2001:268) skriver att Foucault anser att diskurser är produktiva eftersom de producerar de objekt som de talar om, som i exempelvis min studie om sexualitet. Han anser även att diskurser är sammankopplade med makt och kunskap eftersom diskurser definierar och etablerar vad som är sanning i vissa stunder. Carabine (2001:268) skriver att Foucault även anser att diskurser är konstitutiva eftersom att de konstruerar en viss version av ämnet exempelvis sexualitet som verkliga. Foucaults intresse om diskurs är sammankopplade med hans tankar om kunskap och makt (Carabine 2001:267). I historien skiftar diskursers innebörder genom att nya sanningar och kunskaper framkommer. Foucault anser att kunskaper är socialt konstruerande och producerande genom makteffekter eftersom det talas i termer av sanningar. Han menar på så vis att makten konstitueras genom diskurser (Carabine 2001:275). Makten är därför viktig i byggandet av kunskap och vad som räknas som kunskap. Diskurser kan på detta sätt fungera som uppsättningar av socialt och historiskt konstruerande regler som bestämmer vad som är och vad som inte är. I Foucaults analys om sexualiteten i *The History of Sexuality* avslöjar han hur sexualiteten har producerats på olika sätt, vid olika historiska ögonblick (ibid.). Han menar att det är genom diskursens rörelser som sexualiteten och kunskapen om sexualiteten har förändrats.

Diskurser kan vara kraftfulla eftersom de anger vad som är och vad som inte är, men Foucault anser dock att inte alla diskurser är lika kraftfulla. En del diskurser är mer kraftfulla än andra och har på så vis mer auktoritet och giltighet. Kopplar man detta till Foucaults fall med sexualitet blir det synligt att dominerande diskurser är dem som etableras som sanningar. Dessa kunskaper eller sanningar om sexualitet berättar vad som är normalt samtidigt som de fastställer vad som inte är normalt och acceptabelt (Carabine 2001:275). För att kunna förstå en diskurs menar Foucault att man måste se kopplingen mellan makt och kunskap där kunskap både utgör och utgörs genom diskursen som en effekt av makt. Han ser inte makt som något som tillhör vissa personer utan han beskriver makt som en kraft som cirkulerar och fungerar på alla nivåer i samhället (Carabine 2001:277). Foucault tar som exempel upp normalisering och menar att det är ett sätt där makt fördelas. En foucauldiansk inriktning på

min diskursanalys hjälper mig därför även att se det sociala sammanhanget och de sociala relationer där makt och kunskap uppstår och distribueras.

Jag använder mig av Foucaults definition av diskurs i denna studie. Foucault menar att diskurs är ”praktiska handlingar som systematiskt bildar de objekt de talar om” (Fejes & Thornberg 2009:87). Enligt Foucault skapar praktiska handlingar mening, subjekt och konstruerar vad som är möjligt och inte möjligt att säga inom olika miljöer. Det blir därför viktigt att se vem som kan tala, hur och när den kan tala och med vilken auktoritet den talar. På så vis producerar även diskursen tecken och inte bara använder det. I diskursen finns det en spridning mellan de som talar och hur de talar om det, denna spridning genomsyras av maktrelationer. Foucault menar på så vis att diskursen:

inte ska uppfattas som alla de saker man säger och inte heller som sättet att säga dem. Diskursen finns lika mycket i det som man inte säger, eller i det som markeras av åtbörder, attityder, sätt att vara, beteendemönster och rumsliga dispositioner. Diskursen är helheten av de avgränsade och avgränsande betecknande som passerar genom de sociala relationerna. (Foucault 2008:181)

Winther Jørgensen och Philips (2000:20) skriver att Foucault kopplar ihop makt med kunskap. På så vis anser författarna att Foucault menar att makten precis som diskursen inte tillhör någon speciell organisation eller person. Makten ses således inte som något vissa agenter utövar mot passiva subjekt. Författarna skriver att makten istället är spridd över olika sociala praktiker och menar därför att makten ska ses som produktiv då den konstituerar diskurser, kunskap, kropp och subjekt. Makten är inte bara produktiv utan den är även begränsande eftersom det är makten som gör att vi kan karakterisera och benämna världen på ett visst sätt medan andra sätt inte ses som giltiga och därför utesluts. Winther Jørgensen och Philips (2000) skriver att Foucault ser makten som produktiv då han skriver följande:

Det som får makten att äga giltighet, det som gör att den bli accepterad, är helt enkelt det faktum att den inte bara tynger oss som en kraft som säger nej utan genomsyrar och skapar tingen; den framkallar njutning, frambringar kunskap, skapar diskurs. Den måste betraktas mer som ett produktivt nätverk som löper genom hela samhällskroppen än som negativ instans med förtryck som uppgift. (Winther Jørgensen & Philips 2000:20)

Metodansatsens grundantaganden

Jag har valt att använda mig av en foucauldiansk diskursanalys eftersom att Foucault anser att kunskap inte bara är en avspeglning av verkligheten utan att sanningen är konstruerad och att olika kunskapsregimer bestämmer vad som ses som sant eller falskt (Winther Jørgensen & Philips 2000:19). Foucault fokuserar på det tysta, det nedtystade, det osägbara och allt det som stängs ute av de andra diskurserna och speciellt hur detta utestängande görs i och genom samhällets diskursproduktion (Foucault 1993:7). Foucault kopplar därför ihop kunskap och makt med diskurs, han anser att diskurser medverkar i stor utsträckning till att skapa de subjekt människor är och de objekt som människor kan veta något om. Sanningseffekter är det som skapas inom diskurserna och man kan därför inte tala om sanningen från en position utanför diskurserna (Winther Jørgensen & Philips 2000:21). Foucault skriver om något som han kallar utestängningsprocedurer och exempel på dessa är förbudet, förnuft-vansinne, det sanna och det falska. Foucault förklarar att förbudet handlar om att alla människor vet att vi inte får säga allt, att vi inte kan tala om vissa saker vid särskilda tillfällen och att inte vem som helst får tala om vad som helst (Foucault 1993:7). Förnuft-vansinne är en uppdelning som handlar om dåren och den förnuftige. Den vansinniges diskurs är den diskurs som inte accepteras och hans ord uppfattas som helt meningslöst. Dock har den vansinniges diskurs under historien ibland uppfattas som att kunna uttala dolda sanningar eller att kunna förutspå vad som komma skall (Foucault 1993:8-9). Det sista systemet för utestängning i diskursen är

motsättningen mellan det sanna och det falska. Foucault skriver att det sanna stöds av institutioner som behåller sanningen med hjälp av tvång och våld. Författaren menar att sanningen på så vis vidmakthålls och konstrueras av samhället och dess institutioner eftersom att de kan styra vår vilja till ny kunskap (Foucault 1993:11). Sanning uppfattas därför av Foucault som ”ett system av procedurer för produktion, reglering och spridning av utsagor; en uppfattning som han i sin genealogiska fas kopplar ihop med sin maktuppfattning så att sanning här ses som inlagrad i och skapad av maktsystem” (Winther Jørgensen & Philips 2000:21). Jag är medveten om att studien inte kan uppnå full sanning då detta enligt Foucault inte existerar någon faktisk sanning. Utifrån min användning av en foucauldiansk diskursanalys blir fokus flyttat från att uppnå den faktiska sanningen till att diskutera processer där diskurser konstrueras.

Förhållningsätt till diskurs

Jag som forskare är inte skild från diskursen utan är som alla andra ett subjekt inom ramen för diskursen (Fejes & Thornberg 2009:85). Det innebär att jag som forskare inte kan inta en roll utanför diskursen för att iaktta och analysera den på avstånd. Min forskning som produceras är med och skapar diskursen samt är även en produkt av diskursen. Fejes och Thornberg (2009) skriver: ”forskningen skrivs inom ramen av vad diskursen reglerar som möjligt, samtidigt som den deltar i att forma sanningar om vad som är möjligt. Frågan om hur forskaren påverkar det som beforskas blir då omöjlig att besvara” (Fejes & Thornberg 2009:85).

Winther Jørgensen och Philips (2000:28) skriver att det som forskare kan vara svårt att undersöka diskurser som man själv är nära och har en åsikt om. Det gör att jag som forskare måste sätta parentes om min egen kunskap så att inte mina egna värderingar påverkar studien. Jag är en del av den kultur jag studerar, det gör att jag delar många av de självklarheter som finns i materialet (ibid.). Eftersom jag är intresserad av hur vissa utsagor blir accepterade som sanning och andra inte behöver jag ställa mig främmande inför mitt material. På så vis har jag förhållit mig konstruktivistiskt till mitt arbete och min egen produkt som författare till denna studie. Jag har därför valt att inte titta på filmen då jag anser att den skulle påverka min uppfattning om filmen och även min förståelse av debatten om filmen. Eftersom mitt syfte är att studera webbartiklar och hur de konstruerar sexualitet kring filmen anser jag att det för mig kunnat vara problematiskt om jag redan haft en egen uppfattning om framställningen av sexualiteten i filmen. Jag menar dock inte att jag varit helt objektiv utan bara mindre partiskt.

Urval

Nedanför kommer en presentation om vilka källor som används och hur empirin samlats in. I en diskursanalys blir det angeläget att redovisa hur tillvägagångssättet sett ut för att samla in det faktiska materialet då detta sker i flera steg. Detta innebär att materialet inte bara finns där utan det gallras fram i en process. På grund av den utförliga processen blir det angeläget att redovisa hur empirin samlats in och varför.

Då jag valt att studera webbartiklar från olika tidningar är syftet med urvalet att få maximal variation. Patton (2002:234) förklarar att denna strategi används vid målmedveten insamling med syfte att fånga och beskriva de centrala delarna kring ett tema som finns över en stor variation. För att kunna få maximal variation kring ett tema kan man samla in material från olika ställen, exempelvis att studera landsbygden, några bostadsområden och några förortsområden för att på så sätt komma åt en maximal variation av datainsamlingen (Patton, 2002:235). Jag har därför valt i mitt urval att studera flera olika tidningar för att kunna få en så variationsrik datainsamling som möjligt. Jag har valt tidningarna Aftonbladet, Expressen,

DN, SvD och GP dessa har jag valt eftersom de har läsare över hela Sverige. Nedanför ges en kortare presentation om dessa tidningar.

Aftonbladet är en tidning som har många fina utmärkelser, exempelvis årets bästa dagstidning och årets marknadsorganisation (Aftonbladet 2015g). Expressen är en publicistiskt oberoende kvällstidning och är en liberal tidning (Expressen 2015f). DN är oberoende liberal och står fri från partier, organisationer och ekonomiska maktsfärer (DN 2015e). DN är landets enda riksspridda morgontidning (DN 2015f). SvD är en riksspridd morgontidning med kvalitetsjournalistik för alla plattformar och har ungefär en miljon läsare varje dag (SvD 2015d). GP är Göteborgs största tidning och har ungefär 600 000 läsare varje dag. Deras journalistik ska vara vass, sann och trovärdig (GP 2015f).

Datainsamling

På Aftonbladets hemsida sökte jag på "Fifty Shades of Grey" vilket gav 168 träffar. För att begränsa sökresultatet sökte jag artiklar från 2013-01-01 till 2015-04-07 då jag ville ha de artiklar som är närmast nutid, vilket gav mig ett sökresultat på 127 artiklar. Jag läste sedan rubrikerna och artiklarna för att sedan välja bort de artiklar som bara refererar till Fifty Shades of Grey i någon mening eftersom artikeln då inte handlar om Fifty Shades of Grey. Jag valde ut 9 artiklar där både rubrik och text handlade om Fifty Shades of Grey kopplat till sexualitet.

På Expressens hemsida sökte jag på "Fifty Shades of Grey" vilket gav mig 89 träffar. För att begränsa sökresultatet började med att ställa in så sökmotorn bara valde artiklar, vilket gav mig 73 artiklar. För att finna artiklar närmast nutid valde jag att söka artiklar från 2014-01-01 till 2015-04-07, detta resulterade i 36 artiklar som jag sedan läste igenom för att välja ut dem artiklar som handlade om Fifty Shades of Grey och sexualitet. Det gjorde att jag tillslut valde 8 artiklar från Expressen.

På DN:s sökmotor sökte jag på "Fifty Shades of Grey" vilket resulterade i 61 träffar. För att begränsa sökresultatet sökte jag artiklar från datumet 2012-09-01 till 2015-04-07, detta gav mig 47 artiklar som jag sedan läst igenom var för sig. Detta gjorde jag för att sedan välja ut de artiklar som handlar om Fifty Shades of Grey kopplat till sexualitet. Det resulterade i 7 artiklar från DN.

På GPs hemsida sökte jag på "Fifty Shades of Grey" vilket gav mig 114 träffar. För att begränsa och finna artiklar närmast nutid sökte jag artiklar från datumet 2014-01-01 till 2015-04-07, vilket resulterade i 62 artiklar. Dessa artiklar läste jag sedan igenom för att finna artiklar som handlade om Fifty Shades of Grey och sexualitet. Jag valde tillslut 6 artiklar från GP.

På SvD:s sökmotor sökte jag på "Fifty Shades of Grey" vilket resulterade i 91 träffar. För att begränsa sökresultatet och hitta artiklar närmast nutid sökte jag artiklar från datumet 2014-01-01 till 2015-04-07, vilket gav mig 51 artiklar. Artiklarna läste jag sedan igenom var för sig för att finna artiklar som handlade om Fifty Shades of Grey kopplat till sexualitet. Det resulterade i 6 artiklar från SvD.

Sammanlagt har 36 artiklar används.

Genomförande av analys

Fejes och Thornberg (2009:87) skriver att Foucault ansåg att hans teorier och metoder skulle användas som en verktygslåda, där forskare skulle kunna plocka upp begrepp för att sedan använda dessa i sin egen forskning. Foucault hade därför inga tydliga beskrivningar för hur en

analys skulle genomföras. Jag har i min analys valt att använda mig av Foucaults verktygslåda för att definiera frågeställningar som vägledde mig i analysen. Först läste jag igenom analysmaterialet för att se hur det talas om sexualitet och för att hitta nyckelord. Sedan gjorde jag en noggrann läsning av materialet där jag utgick ifrån Fejes och Thornberg (2009:88) frågeställningar:

- Vad sägs om sexualitet i texterna?
- Hur talas det om sexualitet?
- Vad framställs som normal sexualitet (sanning)?
- Vad för sorts subjektpositioner skapas genom detta?
- Vad för slags sexualitet utesluts som onormal?

Analysen delades sedan upp i fyra steg med utgångspunkt från frågeställningarna ovan, det ska dock poängteras att de olika stegen och delarna går in i varandra. Jag valde sedan att ändra om analysstegen så att de skulle passa in i studien:

1. Vad talas det om och hur?
2. Hur framställs sexualiteten?
3. Vilka sexuella subjektpositioner finns?
4. Hur framställs BDSM i artiklarna?

I första analyssteget började jag med att läsa rubriker och underrubriker i artiklarna. Det gjordes för att titta om några av artiklarnas rubriker och underrubriker kunde kopplas till sexualitet. Andra analyssteget valde jag att gå djupare in i materialet för att se hur artiklarna skrev om sexualitet. Det gjordes genom att titta närmare på vilka sexuella praktiker som presenterades i de olika artiklarna. I andra analyssteget var fokus på ifall artiklarna hade liknade utsagor om sexualiteten och hur de beskrev det. I tredje steget var syftet att studera vilka sexuella subjektpositioner som användes i artiklarna och hur den manlige respektive den kvinnliga karaktären framställdes. I det fjärde och sista steget valde jag att studera hur artiklarna framställde BDSM. Fokus utgjordes även av att se hur folk som utövar BDSM framställs i artiklarna.

Resultat

Hur framställs sexualiteten?

Sexualiteten framställs i webbartiklarna som ett förhållande där mannen är dominant och kvinnan underordnad. Det framkommer att sexualiteten speglas av en relation där hot och övervåld förekommer och att det är kvinnan som blir utsatt av mannen. I Expressens (2015c) artikel framställs sexualiteten som något som är hotfullt och att denna typ av sexualitet som förekommer i filmen inte ska förhållas. Artikeln skriver ”Destruktiva relationer mördar och ska exponeras för det de är, skadliga. Inte glorifieras i någon slags Hollywood-dimma där mannen straffar kvinnan när hon är olydig och belönar henne när hon är duktig” (Expressen 2015c). Det framkommer även att artikelförfattaren anser att filmen är kvinnomisshandel och hat i lyxförpackning och anser därför att det är sjukt att folk hyllar filmen utan att fatta vad de normaliserar. Artikeln poängterar att filmen har ”potential att glamourisera stalkning samt våldsamt beteende” (Expressen 2015c). Som ovan visat framställs sexualiteten som något farligt och att det är mannen som utnyttjar kvinnan men även att våld förekommer.

Expressens (2015d) artikel håller med om att sexualiteten som förekommer i filmen inte är glamorös, vilket skådespelaren som spelar Anastasia tydliggör då hon avråder sina närstående att se filmen eftersom den är opassande. Att filmen presenterar en sexualitet som avviker från sexual normen är något både DN:s (2015a) och SvD:s (2015b) artikel skriver om. I dessa artiklar framkommer det att filmen har förbjudits i flera länder som exempelvis Malaysia, Indien, Kenya och Indonesien. DN:s artikel skriver att filmen förbjudits i Malaysia eftersom den har ”ett onaturligt sexuellt innehåll som är sadistiskt och visar scener där en kvinna binds till en säng och piskas” (DN 2015a). Att sexualiteten framställs som något som är opassande och något som inte ska visas offentligt är tydligt genom ovanstående artiklar.

En annan artikel menar att sexualiteten i filmen inte går att koppla ihop med BDSM eftersom sexet i filmen kan liknas med övergrepp och våldtäkt. I Aftonbladets (2015e) artikel står det att sexet i *Fifty Shades of Grey* inte alls är något slags BDSM-förhållande utan att det snarare är övergrepp och destruktivt. Artikeln framställer sexualiteten som sexistiskt och att den kan förknippas med våldtäkt eftersom att Mr Grey använder alkohol för att få Anastasias samtycke. I artikeln står det: ”det finns även ett tillfälle där hon använder säkerhetsordet, men han ändå fortsätter. Det är ett samtycke som dras tillbaka, och Christian ignorerar hennes tillbakadragande. Det är ett sexuellt övergrepp” (Aftonbladet 2015e). Artikeln menar att *Fifty Shades of Grey* romantiserar övergrepp och att de gör det genom att måla upp det i sexiga och roliga färger. Att filmen romantiserar detta gör enligt artikeln det farligt för kvinnor. Det är farligt menar artikelförfattaren och skriver:

”att få det här beteendet att verka vara något som man får acceptera från en man är farligt. Människor kommer att frestas att testa BDSM utan att ha någon egentlig aning om vad det är. Och människor kommer att fara illa” (Aftonbladet 2015e).

Citatet ovan betonar att den sexualitet som framställs i filmen är farlig och att det är något som kvinnor inte ska acceptera från män. Artikeln varnar för att människor ska bli påverkade av denna typ av sexualitet vilket kan leda till att folk vill testa BDSM. Det framkommer även att folk som bara sett filmen tror sig förstå vad BDSM är och därför anser författaren till artikeln att det finns risk att folk som inte har någon kunskap om vad BDSM verkligen går ut på ändå kommer att testa det.

Att sexualiteten framställs som ett spel som innefattar rollspelade och andra sexuella aktiviteter blir tydligt i nedanstående artiklar. I Aftonbladets (2013) artikel står det att *Fifty Shades of Grey* handlar om en BDSM-relation mellan en ung kvinna och en äldre man. Artikeln förklarar att ”BDSM står för bondage, dominans, sadism, masochism. Det är en typ av sexuell läggning som innefattar rollspelade, där de som ingår i relationen spelar undergiven respektive dominant” (Aftonbladet 2013). Det framkommer även i artikeln att det är typiskt att kvinnan är den undergivna och att hon är oskuld. I Aftonbladets (2015a) artikel framställs sexualiteten återigen som något farligt och som innehåller våld. Artikeln skriver att folk har väntats sig en kinky BDSM-relation men att filmen snarare speglar en relation präglad av kontroll, maktmissbruk och övergrepp.

Att de sexuella aktiviteterna som förekommer i filmen framställs som speciella och onormala blir tydligt i SvD:s (2014) och DN:s (2015b) artiklar. DN:s artikel framställer sexualiteten som en ”pisksexromantisk passionsdrama” som går ”all in” när det gäller ”sex i gränslandet mellan samförståndserotik, passionerade maktspel och övergrepp” (DN 2015b). I ovanstående artikel är det tydligt att sexualiteten och dess aktiviteter handlar om maktspel och övergrepp. SvD:s (2014) artikel framställer även de sexuella aktiviteterna som något ovanligt och något man inte vill göra eftersom det innehåller rep och knopar. Skådespelaren som spelar Mr Grey

förklarar i artikeln att han ”kan många klassiska knopar vid det här laget, och jag har använt dem minst en gång för mycket under senaste tiden” (SvD 2014). Vidare förklarar skådespelaren att han nu är trött på att binda kvinnor. På så vis framställs sexualiteten och dess aktiviteter som något ovanligt och att sexuella aktiviteter som innehåller rep och knopar är fel.

Sexualiteten framställs som att det är något man förhandlar om genom ett kontrakt och där kvinnan inte har lika mycket makt. Det blir också tydligt i nedanstående artiklar att det är kvinnan som blir utnyttjad och måste följa regler. DN (2012) skriver att relationen i filmen speglas av en strikt överenskommelse som innebär att Ana absolut inte får öppna den låsta dörren i huset, inte titta på mannen när han sover eller inte säga nej till någon av de sexuella handlingar som han föreslår. Artikeln framställer sexualiteten som att det är mannen som bestämmer och är farlig medan kvinnan är oskuld och oerfaren. Artikeln skriver att ”fifty shades of grey följer alla Harlequin-normer om att kvinnan ska vara oskuld och aldrig fått orgasm och att mannen ska vara både ens herre och ens mamma. Man är rakt igenom trygg, trots att det är farligt” (DN 2012).

En annan artikel som också framställer relationen och sexualiteten som innefattar att mannen utnyttjar kvinnan är Aftonbladets (2015e) artikel. Artikeln framställer sexualiteten som något som Grey utnyttjar Ana med och att han använder sin auktoritet för att förföra henne. Så här förklara artikeln Grey och Anas relation:

”Grey ger Anastasia (då oskuld) ett ultimatum: Att skriva på ett kontrakt eller gå därifrån. Hon är sexuellt oerfaren och han manipulerar henne till att tänja på sina gränser för att det ska verka som om sexuellt våldsamma saker han gör mot henne är okej” (Aftonbladet 2015e).

Att sexualiteten inte handlar om en vanlig kärleksrelation blir tydligt i nedanstående artiklar. GP (2015b) skriver att Christian Grey inte dejtar utan han vill bara ligga och det med någon som han får dominera. Vidare skriver GP att Anastasia blir insläppt i hans ”playroom” där det finns piskor, rep och ögonbindlar och förhoppningen om att hon vill dela det med honom. Sexualiteten görs på så vis som ett spel eller lek där mannen piskar och leker med kvinnan i sitt ”playroom”. En artikel som beskriver sexualiteten som en aktivitet som sker i ett lekland är GPs (2015a) artikel. Artikeln beskriver Mr Greys lekland som:

”- ett hemligt rum fyllt till brädden med piskor, buntband, ögonbindlar och kedjor. Han förklarar för henne att han inte är relationstypen, istället får hon ett kontrakt att ta ställning till där en signatur innebär att hon mer eller mindre lägger sitt liv i hans händer (och rep) och accepterar en tillvaro av total sexuell underkastelse” (GP 2015a).

I citatet ovan blir det även tydligt att det inte handlar om en vanlig kärleksrelation eftersom det framkommer att han inte är relationstypen. Sexualiteten framställs istället som en ondskefull lek där mannen utför sina handlingar i sitt eget lekland, där han använder sig av piskor, buntband, ögonbindlar och kedjor. Det är även intressant att de är kontraktet och signaturen som är början till denna sexuella relation och inte kärleken mellan två människor. Sexualiteten speglas i att det är skolflickan som ska skriva på ett kontrakt och därmed acceptera en tillvaro av sexuell underkastelse och dominans av mannen.

GP (2015b) och Aftonbladet (2015a) är två artiklar som framställer sexualiteten som något brottsligt och att relationen speglas av att mannen tror sig äga sin partner. GP (2015b) skriver att ”Christian Grey är en psykotisk stalker. Att han vill ha en undergiven älskarinna är en sak men att han dessutom vill kontrollera sin partner är inte romantiskt eller sexigt, det är bara obehagligt”(GP 2015b). I den andra artikeln framgår det att författaren till filmen

normaliserar och romantiserar en dysfunktionell och skadlig misshandelsrelation. Det görs genom att Christian ”manipulerar och kontrollerar Ana, han isolerar henne från vänner och familj, super henne full för att få henne att gå med på saker och våldtar henne” (Aftonbladet 2015a). Att sexualiteten ovanför framställs som något brottsligt och obehagligt är självklart, men det förekommer även artiklar som framställer sexualiteten med andra ord.

Nedanför presenteras en artikel som framställer sexualiteten som icke farlig och att sexscenerna är gjorda utifrån ett kvinnligt perspektiv. Artikel skriver att sexscenerna är tydligt gjorda utifrån ett kvinnligt perspektiv men att Cristian borde bjudit på lika mycket nakenhet som Anastasia (GP 2015b). Som artikeln ovan visat så framkommer det att den kvinnliga skådespelaren är mycket mer naken än vad den manliga skådespelaren är. En annan artikel skriver att Ana försöker få Cristian att göra normala dejtingprylar ihop och att han gör ett försök med det genom att låta henne flyga privathelikopter, åka segelflyg och köpa bilar, kläder och nya datorer (GP 2015a). I artikeln ovanför framställs den normala sexualiteten som att mannen ska köpa massa dyra saker eller bjuda på exklusiva upplevelser.

En artikel som framställer att kärleken kan göra att människor far illa är DN:s (2015d) artikel. Artikeln framställer kärleken som något som en drivkraft men som kan leda in än på farligt spår. DN skriver ”I Fifty shades korsar Anastasia gränser som hon aldrig borde passerat, just på grund av att hon blir kär. Förälskelsens inneboende risktagande är ett grundläggande mänskligt tema”(DN 2015d). På så vis framställs det att kärleken kan vara det som leder in en människa i en dålig relation. I artikeln ovanför är det även intressant att det inte är mannen som det är fel på utan att det istället är kärleken som målas upp som problem.

Artiklarna nedanför framställer inte sexualiteten som romantisk utan snarare som oromantiskt och farlig. I GPs (2015c) artikel står det att filmen fått kritik från många olika håll och en av kampanjens ledare som är emot filmen menar att det inte är romantiskt när någon spårar din telefon, känner till vart du bor innan du berättat det, säljer ditt enda transportmedel eller köper företaget du jobbar på. Det framkommer även att hon ”inte har något emot BDSM-inslagen i filmen, men att en hel del av det som avhandlas gränsar till osund manipulering och misshandel” GP (2015c). Vidare i artikeln framgår det att den normativa sexualiteten hotas. Artikeln skriver att den kristna gruppen American family association är emot samtliga sexscener i filmen och kallar dessa scener för ondskefulla. En representant från organisationen säger att ”filmen kommer att ha en förödande effekt på vad som i framtiden ska ses som normativ sexualitet, och att den glorifierar fenomen som stalkning, bondagesex, skrämmanipulering och isolering” (GP 2015c). På så vis framställs vissa sexuella aktiviteter som onormala och att de är en fara för den existerande normativa sexualiteten.

Att sexualiteten i filmen framställs som onaturligt sex som innehåller våld är något som framgår i GPs (2015e) artikel. I artikeln går det att läsa att i stort sett varenda interaktion mellan Christian och Ana rymmer spår av partnervåld. Det står även att filmen har kritiserats för onaturligt sex och artikelförfattaren skriver att filmen ”kort sagt är en misshandelshistoria, lömskt förpackad till erotik” (GP 2015e). En artikel som påvisar att filmen innehåller mycket sex är Aftonbladets (2015b) artikel. Artikeln menar att filmen lanserats som erotisk romantik men anser att sexualiteten framställs som råknoll och sadistiskt. Det framgår att filmen är 125 minuter lång och att ungefär 20 minuter är sexuella aktiviteter.

Vilka sexuella subjektpositioner finns?

Hur framställs den manliga karaktären i webbartiklarna?

DNs artikel (2015b) skapar en subjektposition då artikeln framställer Mr Grey som ”renässansmannen” som är ”omåttligt rik” och att han är den ”dominansbesatte självutnämnde förstaälskaren” som betar sig som en ”rastlös dagispappa” (DN 2015b). Artikeln tillskriver Grey en subjektposition då artikeln framställer Grey som en ”person som har exklusiva kostymer” och ”glasartad blick som flashar sitt sexpack” (ibid.).

Mr Grey konstrueras som en affärsman som är rik och väldigt snygg, vilket nedanstående artiklar demonstrerar. DN (2012) förklarar han som ofattbart rik, snygg och som en hemlighetsfull affärsmagnet. Expressen (2015a) och Expressen (2015d) beskriver Grey som en dominant affärsman som kontrollerar den undergivna studenten Anastasia Steel.

I GPs (2015b) artikel går det att hitta subjektposition då artikeln konstruerar Mr Grey som den något äldre, hete miljardären Christian Grey. En annan artikel beskriver han som en ”son till en crackmissbrukande prostituerad och som 15-åring förförd av hennes väninna” (GP 2015a). Att Christian Grey inte beskrivs som någon romantiker är något som GPs (2015b) artikel bevisar då han framställs på detta sätt:

”Christian Grey dejtjar inte. Han vill bara ligga och det med någon som han får dominera. Christian Grey är en psykotisk stalker. Att han vill ha en undergiven älskarinna är en sak men att han dessutom vill kontrollera sin flickvän är inte romantiskt eller sextigt, det är bara obehagligt”(GP 2015b)

SvD (2015a) beskriver den manliga karaktären som ”Affärsmogulen Christian Grey är mannen med piskan (och bältet, slipsarna, handklovarna, ridspöt, repen, upphängningsanordningarna och ... ja, en hel arsenal av pinoredskap, alltsammans i lyxutförande). Det är han som bestämmer” (SvD 2015a). Det framgår även att Christian smiskar och smiskar, hårdare och hårdare, med allt grövre remmar och att han är kännaren som anar den sensuella potentialen i denna löjligt oslipade diamant. Han konstrueras även som en man med ”idel välskraddad självsäkerhet och slipprig vältalighet” och att han ”spelar henne likt en virtuos harpist” (SvD 2015a).

Hur framställs den kvinnliga karaktären i webbartiklarna?

Anastasia tilldelas också olika subjektpositioner av artiklarna. Expressens (2015b) artikel framställer henne som oskuldsfulla litteraturstudenten Anastasia Steel som möter den framgångsrike affärsmannen Grey. Hon beskrivs i en annan artikel som en ”osäker snubbelfia med integritet”(DN 2015b) och konstrueras i DNs (2012) artikel som en ung och oskyldig kvinna som möter en gåtfull man. Hon beskrivs som oskulden som blir sexslav till Mr Grey (DN 2012). I artikeln konstrueras hon även som en flicka som ”både lockad och skräm, men drömmer om att rädda mannen från hans mörka förflutna”(DN 2012).

I GPs (2015e) artikel går det att hitta subjektpositioner då de framställer Anastasia som en flicka som ramlar in på ”Christian Greys kontor – otymplig, stammande och i flickig blus” (GP 2015e). Artikeln konstruerar Ana som undergiven och använder subjektpositioner som ”undergivna Ana” och ”att Ana trivs i sin roll som sexuellt undergiven” (Ibid).

I artiklarna används det många subjektpositioner för att förklarar filmens huvudpersoner bland annat framkommer det att filmen handlar om den ”21-åriga litteraturstudenten Anastasia Steele och den några år äldre biljardären Christian Grey” (GP 2015a). Den kvinnliga karaktären beskrivs som ”den unga studentskan Anastasia Steel som lyder med

skälvande läppar och flämtande andhämtning. De bundna händerna är ok, smisket på bara stjärten också” (SvD 2015a). GP (2015d) jämför Anastasia med ett djur och skriver att Mr Grey ”bestraffar henne när hon är stygg och belönar när hon är duktig, som en liten hund”. Hon framställs även i artikeln som en kvinna som förlåter mannen bara för att han är rik, snygg och köper saker till henne. Artikeln skriver att den dominante psykopaten Mr Grey kommer undan med det mesta eftersom ”han är sexig, rik och skämmer bort henne med massa bilar och flygturer” (GP 2015d)

I SvD (2015a) framställs Anastasia som en kvinna iförd nopprig kofta och som knappt vågar möta Greys blick. Artikeln skriver ”Det set ut som om hon själv har klippt sin hysteriskt ojämna lugg med kökssaxen” (SvD 2015a). I Aftonbladets (2015e) artikel konstrueras Anastasia som ett offer som är rädd för Christians ilska och hon har ett beteende som kvinnor som blivit utsatta för övergrepp har.

I GPs (2015d) artikel konstrueras Anastasia som ”den unga, blyga Anastasia”. I artikeln beskrivs hon även som oskuld och när Mr Grey får reda på det blir han riktigt upphetsad och frågar ”Where have you been all my life?” (GP 2015d). Anastasia blir även konstruerad som oskuld eftersom hon ska ses som en renare och bättre tjej (Ibid). En annan artikel som också konstruerar henne som oskuld är GP (2015a). Artikeln skriver att ”Ana inte känner till och det är faktumet att hon är oskuld som Christian älskar mer än något annat hos henne” (Ibid).

Hur framställs BDSM i artiklarna?

Aftonbladet (2015e) skriver att folk måste förstå att filmen inte handlar om BDSM utan snarare sexuellt våld. Enligt artikelförfattaren argumenterar många kvinnor för att relationen i Fifty Shades of Grey är BDSM men hen menar att sådan sexuell relation som finns i filmen bara skulle smutskasta BDSM. Artikeln skriver att:

”BDSM är en livsstil där man tror på säkerhet och trygghet. Samtycke är alltid en förutsättning, och partners tar hand om varandra. Efter sessioner och rollspel tröstar partners varandra för att hjälpa varandra komma tillbaka ut ur zonen. Fifty shades of Grey har inte med någonting om detta” (Aftonbladet 2015e).

Som citatet ovan beskrivit framställer artikeln att filmen inte speglar en äkta BDSM-relation. Artikelförfattaren menar istället att Fifty Shades of Grey ”förstör för personer som utövar BDSM genom att ge en missvisande bild av BDSM som helhet” (Aftonbladet 2015e), och poängterar att ”majoriteten av de inom BDSM begår inte övergrepp” (ibid.) som denna film får folk att tro.

I Aftonbladets (2013) artikel står det att filmen har gjort att folk uppfattar BDSM som sexistiskt, eftersom filmen speglar en felaktig bild av en BDSM-relation. Det står i artikeln att BDSM inte alls är sexistiskt och att det förekommer ”BDSM-relationer där parterna byter mellan att vara undergiven och dominant, eller där enbart kvinnan är dominant” (Aftonbladet 2013). På så vis speglar filmen en BDSM-relation som kan uppfattas som sexistiskt och inte som BDSM-utövare anser är korrekt. I Aftonbladets artikel (2013) står det även att Sveriges kvinnolobby som kritiserat reklam kring filmen ”bara ytterligare späder på fördomar mot människor med BDSM-läggning som sinnessvaga och förtryckta individer som inte förstår sitt eget bästa” (Aftonbladet 2013).

Utövare och BDSM-fantaster ger filmen kritik då de anser att den inte speglar en äkta BDSM-relation. I Aftonbladets (2014b) artikel står det att BDSM-fantaster ger filmen smisk och att folk som är ”insatta i dominanssex är inte imponerade” (Aftonbladet 2014b). De tycker att filmen ser ganska ”vanilj ut” och de undrar vart alla de ”bra grejorna är”. I artikeln intervjuas

en person som är medlem i en BDSM förening och som säger att hen saknar ”mer bondage, stryk, lek med nålar och eld, samt analsex utfört av kvinnor på män med hjälpmedel” (ibid).

I GPs (2015a) artikel framkommer det att ” Ana oavbrutet biter sig i underläppen, bärandes på en förhoppning om att bota honom och få honom på bättre, beskedligare tankar” (GP 2015a). I citatet ovan framkommer det att Cristian är en människa som måste botas, med det menas att han på något vis måste vara sjuk för annars skulle inte Ana försöka bota honom. På så vis konstrueras Cristian till något sjukligt bara för att han utövar speciella sexuella aktiviteter. Det står även att Ana försöker få honom på bättre och beskedligare tankar vilket indirekt betyder att det som Cristian håller på med inte är okej, eftersom att Ana måste ändra och få honom på bättre och beskedligare tankar. På så vis konstrueras en person med intresse för speciella sexuella aktiviteter som en person med hemska tankar.

GP (2015e) skriver att filmen inte skildrar BDSM även fast filmen sägs göra det. Artikelförfattaren skriver ”Värre är den maktutövning som pågår utanför The Red Room of pain där Christian slutar förhandla om maktrelationen och betar sig som om han aldrig hade hört talas om BDSM-utövarens gyllene regel: safe, sane and consensual”(GP 2015e). Artikelförfattaren menar även att Mr Grey uttrycker sig som vilken våldtäktsromantiker som helst och går över flera gränser. Att forskare, kvinnojourer och BDSM-utövare har riktat kritik mot filmen framgår även i artikeln. Kritikerna menar att filmen förvrider bilden av en sexuell praktik och normaliserar partnervåld. I GPs (2015d) artikel framkommer det att filmen får kritik för att den inte speglar äkta BDSM-relation. I artikeln står det att:

”Oavsett om jag skulle bli fastbunden och beordrad i sängen så skulle aldrig min kille få tala om för mig vad jag ska äta, vad jag ska ha på mig, vad jag får dricka, vem jag får prata med eller stalka mig. Det är inte kärlek. Det är inte BDSM”(GP 2015d).

I Aftonbladets (2015a) artikel framgår det att författaren till filmen normaliserar och romantiserar en dysfunktionell och skadlig misshandelsrelation. Det görs genom att Christian ”manipulerar och kontrollerar Ana, han isolerar henne från vänner och familj, super henne full för att få henne att gå med på saker och våldtar henne” (Aftonbladet 2015a). Vidare skriver Aftonbladets (2015a) artikel att en del människor menar att det inte är våldtäkt eftersom Ana har samtyckt till en BDSM-relation. Men det poängteras i artikeln att några av ”ledorden inom BDSM är safe, sane och consensual” (Ibid). Artikelförfattaren skriver att:

”det betyder att allt alltid sker med alla inblandades samtycke, att utövarna förhandlar fram och planerar BDSM-sessionerna i syfte att måna om de inblandades hälsa, att man när som helst kan avbryta, genom stoppor eller på andra sätt visa att man inte vill. Sex utan samtycke är aldrig BDSM, det är alltid våldtäkt”(Aftonbladet 2015a).

I Aftonbladets (2014a) artikel står det att skådespelaren som spelar Mr Grey besökte en sexgrotta för att kunna ta sig an rollen som en BDSM-sadist och att han var tvungen att ta en lång dusch efteråt. Det framkommer att skådespelaren tyckte de var svårt att återvända till den vanliga vardagen efter besöket. Han säger också i artikeln att han tyckte det var en intressant kväll men att sedan ”komma hem till sin fru och nyfödda barn... Jag var tvungen att ta en lång dusch efteråt innan jag tog i nån av dem” (Aftonbladet 2014a). Aktiviteten som skådespelaren varit med om när han besökte sexgrottan konstrueras som motbjudande och som smutsigt eller orent då han var tvungen att ta en dusch efteråt. Det blir även tydligt att denna aktivitet ska ses som avvikande och inte som en normal sexuell aktivitet då han förklarar att ”det var svårt att återvända till den vanliga vardagen” (Ibid). Med det menar han alltså att det han varit med om inte är något som kan kopplas till den vanliga vardagen.

I Aftonbladets (2014a) artikel framställs Mr Grey som en ”för omgivningen ung, stilig och charmant kostymkille”, men även att han ”har en mörk sida” då han i ”hemlighet praktiserar BDSM” (Aftonbladet, 2014a). Här framställs BDSM-utövare som om de har en mörk sida bara för att de utövar speciella sexuella aktiviteter. Det framkommer även i andra artiklar att BDSM-utövare likställs med personer som upplevt övergrepp som liten eller att personer som utövar BDSM gör det för att de haft en traumatisk barndom. DN:s artikel (2015b) skriver att synen på BDSM i filmen är tydlig och att BDSM utövas som ”självmedicinering” för Grey eftersom han varit med om övergrepp som liten. I en annan artikel framkommer det att ”Christians Greys sadistiska mörker har sin förklaring i en traumatisk barndom”(Aftonbladet 2015a). Det blir tydligt i artiklarna att en person som gillar en speciell sexuell aktivitet, som i detta fall BDSM har orsakats av ett barndomstrauma. På så vis framställer artiklarna att BDSM utövare inte utövar det för att de gillar det, utan snarare för att de varit med om en händelse som exempelvis övergrepp och/eller haft ett barndomstrauma. Vidare skriver Aftonbladets (2015a) artikel ”Att en sådan sexuell preferens bara skulle få finnas där utan att ha orsak av ett barndomstrauma är visst otänkbart” (Aftonbladet 2015a).

I DN:s (2015d) artikel framkommer det att ”Fifty shades of grey har märkts med varningstriangel från feministiskt håll”(DN 2015d). Eftersom filmen sägs spegla en BDSM-relation och nu får kritik från feministiskt håll så framställs BDSM som något man måste varnas för. Det blir därför tydligt att filmen avspeglar en BDSM-relation som utövare inte ställer sig bakom och menar att filmen smutskastar BDSM.

Att filmen fått kritik för att framställa en BDSM-relation som inte stämmer är det många av artiklarna som framhäver men i en artikel nämligen GPs (2015b) framställs BDSM inslagen i filmen som något positivt. I GPs (2015b) framkommer det att ”Anastasia och Christian sätter sig i ett mötes rum och skriver ett kontrakt för exakt hur sexandet ska gå till”(Ibid). Det framkommer även i artikeln att de båda är delaktiga och tillsammans bestämmer vad kontraktet ska innehålla. Vidare i GP står det att ”sexet är i själva verket det bästa i hela filmen” och att ”den som trodde att BDSM hade något med misshandel att göra får lära sig något nytt” (GP 2015b).

Sammanfattning resultat

I den första delen presenteras hur webbartiklarna framställer sexualitet. Det framkommer att artiklarna konstruerar sexualiteten om filmen som något hotfullt och att denna typ av sexualitet inte ska förhärligas. Resultatet visar även att sexualiteten speglas av en relation där hot och övervåld förekommer och att det är kvinnan som blir utsatt för våld av mannen. På så vis framställs sexualiteten som ett förhållande där mannen är dominant och kvinnan som underordnad, vilket gör att mannen i relationen tror sig äga sin partner.

I den andra delen i resultatet presenteras vilka sexuella subjekspositioner som används för att beskriva den manliga och kvinnliga karaktären i filmen. Den manliga karaktären beskrivs som snygg, framgångsrik, miljardär, och som en hemlighetsfull affärsmagnet. Han framställs även som en person med exklusiva kostymer som visar sitt sexpack. På så vis kännetecknas den manliga karaktären av att han är konstruerad likt en ”pojkdrom”, han är snygg, rik och har exklusiva kostymer och bilar. Vilket gör att många kanske vill liknas med honom. Medans den kvinnliga karaktären istället framställs som en skygg, oskuld, ung och oskyldig kvinna. Hon beskrivs bland annat som oskulden som blir sexslav. Det är tydligt att den kvinnliga och manliga karaktären har konstrueras på olika sätt.

I sista delen förklaras hur BDSM framställs av webbartiklarna som används i studien. Exempelvis att filmen inte speglar en BDSM-relation utan snarare sexuellt våld, vilket

resulterar i att BDSM blir smutskastat och att en felaktig bild av BDSM görs. Människor som utövar BDSM tenderar att i media framställas som om de har en annan mörkare sida av sig själva då dessa människor gillar en annan typ av sexuella aktiviteter än vad som anses normalt i mångas ögon.

Diskussion

Hur framställs sexualiteten?

Som jag skrev i inledningen så förstås sexualitet i den här studien som en social företeelse och med det menas att människan socialiserar de sexuella beteenden som finns, på så vis är inte det sexuella beteendet medfött (Magnusson & Häggström-Nordin 2009:22). Eftersom studien går ut på att göra en diskursanalys är det viktigt att se vad som görs normalt samt vad som exkluderas och på så vis görs onormalt (Fejes & Thornberg 2009:84). Exempelvis har författarna till artiklarna gjort det vaginala samlaget som utgångspunkt för vad som ses som normalt sex. Det har de gjort eftersom alla artiklar som handlar om sex alltid innefattar en kvinnlig och en manlig deltagare, vilket gör att den heterosexuella sexualiteten blir till norm. Dessa regleringar som jag ovan beskrivit kallar Butler (2009:9) för ”den heterosexuella matrisen”. Den heterosexuella matrisen innefattar reglering och/eller kontrollen av både kroppsliga och språkliga handlingar som vi människor ofrivilligt och frivilligt deltar i. Den innehåller regler för ”hur man ska vara” och att man ska vara man eller kvinna. Ambjörnsson (2004:15) skriver att Butler menar att den sexuella matrisen iscensätter genus på ett ”rätt sätt”. Detta leder till att kopplingar mellan kropp, genus och sexualitet kan framställas som en överlevnadsstrategi i ett samhälle som på så vis blir tvingande och som innefattar straffåtgärder vid felsteg (Ambjörnsson 2004:16). Denna ordning som reglerar vissa sexuella relationer, begär, rörelsemönster och tal blir mer önskvärda, privilegierade och begripliga än andra. Det gör att människor som av olika anledningar gränsar till denna ordning, exempelvis homosexuella riskerar att betraktas som skrämmande och obegripliga. Därför blir detta problematiskt att vår tids bäst säljande novell så klart ska handla om en heterosexuell kärleksrelation och på så vis stödja den heterosexuella matrisen.

Eftersom sexualitet är socialt konstruerat är det viktigt att studera hur sexualiteten framställs av massmedia och tidningsartiklar. Massmedias påverkan på oss människor är något jag tagit upp i tidigare forskning, där bland annat Eyal och Kunkel (2008) och Tyler (2004) poängterar vikten av att studera massmedia eftersom författarna anser att detta påverkar den sexuella socialisationen. Detta är även något McKee (2012) betonar då han skriver om att massmedia innehar en pedagogisk roll i lärandet om sexualitet. Då tidigare forskning visar på att människor blir påverkade av massmedia är det bekymmersamt att sexualiteten framställs som kvinnomisshandel och hat i lyxförpackning (Expressen 2015c). Andra artiklar förklarar sexualiteten som onaturligt sex som innehåller våld (GP 2015e) eller som även Aftonbladet (2015e) beskriver sexualiteten som sexistisk och att den kan förknippas med våldtäkt eftersom att Mr Grey använder alkohol för att få Anastasias samtycke. En annan artikel som också framställer relationen och sexualiteten som innefattar att mannen utnyttjar kvinnan är Aftonbladets (2015e) artikel. Artikeln framställer sexualiteten som något som Grey utnyttjar Ana med och att han använder sin auktoritet för att förföra henne. Att sexualiteten i filmen framställs som onormalt sex som innehåller våld är något som framgår i GPs (2015e) artikel. I artikeln går det att läsa att i stort sett varenda interaktion mellan Christian och Ana rymmer spår av partnervåld. Det står även att filmen har kritiserats för onaturligt sex och artikelförfattaren skriver att filmen ”kort sagt är en misshandelshistoria, lömskt förpackad till erotik” (GP 2015e). Att sexualiteten kring filmen framställs på detta sätt blir problematiskt då

jag i tidigare forskning visat att massmedia påverkar människors uppfattningar om sexuella normer. Exempelvis tar McKee (2012) upp massmedia som kan liknas med en pedagogisk roll i lärandet om sexualitet eller Hust m.fl. (2014) som visar att sexuella script i tidningar påverkar dess läsare.

Hust m.fl. (2014) förklarar att forskning visar att första året av college utgör en speciell övergångsperiod som ofta kännetecknas av en ökning av ohälsosamma beteenden, såsom hög alkoholkonsumtion och sexuellt våld. Då denna period i livet är ny för ungdomarna söker de ofta hjälp ifrån massmedia för att få reda på lämpligt beteende kring sexuella relationer (Hust m.fl., 2014:286). Kopplar vi detta till studiens resultat finns det risk att människor och framförallt ungdomar börjar normalisera den typ av sexualitet som framställs av massmedia kring *Fifty Shades of Grey*. Att sexualiteten är föränderlig är något Giddens (2007) betonar när han förklarar att sexualiteten är socialt och kulturellt konstruerad. Giddens (2007) anser därför att sexualiteten formas av det samhälle vi lever i och det är därför viktigt att uppmärksamma hur sexualiteten framställs i massmedia. Framförallt i västvärlden där populärkulturen fortfarande genomsyras av manliga stereotyper där aggressiva manliga sexuella impulser förväntas mottas av den heterosexuella kvinnan, som även har ansvaret att möta dessa behov (Reenen 2014:225). Reenen (2014:226) menar att denna typ av manliga stereotyper även nu förekommer i västvärldens stora succé, nämligen *Fifty Shades of Grey*.

Aftonbladets artikel (2015e) varnar för att människor ska pröva på de sexuella aktiviteter som förekommer i filmen. Bland annat skriver de att *Fifty Shades of Grey* romantiserar övergrepp och att de gör detta genom att måla upp det i sexiga och roliga färger. Att filmen romantiserar detta gör enligt artikeln det farligt för kvinnor. Det är farligt menar artikelförfattaren och skriver:

”att få det här beteendet att verka vara något som man får acceptera från en man är farligt. Människor kommer att frestas att testa BDSM utan att ha någon egentlig aning om vad det är. Och människor kommer att fara illa” (Aftonbladet 2015e).

Kopplar jag detta citat med den tidigare forskningen och massmedias påverkan på oss människor finns det risk att människor vill testa de sexuella aktiviteter som förekommer. Exempel skriver Magnusson och Häggström-Nordin (2009:19) om ungdomar och förklarar att aborter och sexuella relationer utan något kärleksförhållande har ökat bland ungdomar, detta menar författarna beror på en ”sexualisering” i media. Massmedias påverkan på ungdomar och deras inställning till sexuella relationer är även något som Eyal och Kunkel (2008) skriver om. De poängterar att uppfattningar om sexuella normer, förväntningar om kön, tillåtande sexuella attityder och engagemang i föräktenskapliga samlag speglar de normer som TV-program visar (Eyal & Kunkel 2008:162). Författarna skriver att TV tittande är det mest populära tidsfördrivet för ungdomar och att det finns en avsevärd mängd sexuella inslag i TV-program. Vidare framgår det i deras studie att det är av stor betydelse att undersöka de faktorer som spelar roll i en sexuell socialisation och att massmedia är den agent som påverkar ungdomarna mest. I en annan studie skriver Reenen (2014:229) att den mörka sidan av *Fifty Shades of Grey* är att den avbildar våld i parrelationer. Författaren menar att det är problematiskt att allt fler erotiska romaner innehåller sexuellt våld och att detta kan leda till att sexuellt våld blir normaliserad. Författaren hänvisar till våld i parrelationer och visar på statistik från USA och Storbritannien där ungefär 25-44% av kvinnor i parrelationer utsatts för våld. Vidare hänvisar Reenen (2014:229) till andra forskare som menar att berättelser är inflytelserika på dess läsare. Detta kan bidra till att läsare blir engagerade känslomässigt och nyfikna på att testa berättelsens fantasier. Förhoppningsvis blir det inte så att sexualiteten som

framställs i webbartiklarna kring *Fifty Shades of Grey* ska påverka oss människor så pass mycket att det leder till ett normaliserande av partnervåld.

Sexualiteten är inte enbart förknippad med den enskilda individen, utan sexualiteten stöds av riktlinjer, förordningar och lagar. Samhället har även haft makt att påverka människors syn på legal sexdebut, våldtäkt, sexualkunskap, tillgång till preventivmedel m.m. (Löfgren-Mårtenson 2013:10). Samhället har på så vis en kontrollerande funktion och en rådgivande karaktär då samhället bestämmer vilka kulturella normer som gäller vid en specifik tidpunkt. Ett exempel på det är artiklarna i resultatet som förklarar att vissa länder har förbjudit filmen. Filmen har förbjudits i dessa länder för att den presenterar en sexualitet som avviker från den så kallade normala sexualiteten (DN 2015a), (SvD 2015b). I dessa artiklar framkommer det att filmen har förbjudits i flera länder som exempelvis Malaysia, Indien, Kenya och Indonesien. DN:s artikel skriver att filmen förbjuds i Malaysia eftersom den har ”ett onaturligt sexuellt innehåll som är sadistiskt och visar scener där en kvinna binds till en säng och piskas” (DN 2015a). Dessa regleringar som jag ovan beskrivit kallar Butler (2009:9) för ”den heterosexuella matrisen”. Den heterosexuella matrisen innefattar reglering och/eller kontrollen av både kroppsliga och språkliga handlingar som vi människor ofrivilligt och frivilligt deltar i. Länderna som valt att förbjuda filmen upprätthåller på så vis deras egna sexuella norm och menar därför att människor som gillar andra sexuella aktiviteter än de vanliga inte accepteras på grund av att de förbjudit filmen. Butler (2007:9) säger att våra föreställningar om kön och sexualitet kommer ifrån en effekt av en sanningsregim som är instiftad och legitimerad av ett maktpolitiskt system. Författaren vill visa på att det finns andra tolkningar och sanningar än de som maktpolitiska system bestämt. Detta kan bli problematiskt då de länder som förbjudit filmen redan har bestämt vad som är ”rätt” och ”fel” sexualitet genom att inte visa filmen. Människor som inte förhåller sig till den sexuella normen, exempelvis människor som gillar BDSM riskerar att betraktas som skrämmande och obegripliga (Ambjörnsson 2004:16). Genom att filmen förbjudits förstärks de stereotypa normer om sexualitet.

Det finns dock en artikel som framställer sexualiteten kring *Fifty Shades of Grey* som icke farlig och menar att sexscenerna är gjorda utifrån ett kvinnligt perspektiv. Det framkommer dock att den manliga skådespelaren borde bjudit på lika mycket nakenhet som den kvinnliga skådespelaren (GP 2015b). Att kvinnan är mer naken än den manliga och på så vis görs till ett objekt är något som även tidigare forskning håller med om. Shim m.fl. (2015:60) menar att enligt de traditionella indikatorerna på sexuell objektifiering visar deras resultat på att sexuell objektifiering sker oftare på kvinnors pornografiska webbplatser än på männens pornografiska webbplatser. Författarna poängterar att det sätt som män och kvinnors sexualitet presenteras på är viktigt eftersom det påverkar tittarnas uppfattning om sexualiteten i samhället. Detta har även lett till att människor i dagens samhälle ständigt är under konstant kroppsövervakning och att massmedia har spelat en viktig roll för objektifierande av människokroppen. Detta har enligt författarna resulterat i att människor idag är mer mottagliga för plastikkirurgi och fantasier om orealistiska kroppsformer (Shim m.fl., 2015:61). Människor som tittat på filmen kan därför bli påverkade och vilja se ut som de båda huvudkaraktärerna. Ett exempel på detta är Expressens (2015g) artikel som beskriver hur man sminkar sig som den kvinnliga skådespelaren.

Tyler (2004:100-101) förklarar att sexualiteten inte längre kopplas ihop med den naturlighet och intimitet som den en gång har gjort utan att det idag istället handlar om prestation. I livsstilstidningarna finns det tips på hur både kvinnor och män uppmanas att göra något mer än bara ha samlag. Det är något som GPs (2015a) artikel framställer då sexualiteten kopplas

ihop med att köpa dyra presenter eller exklusiva dejtingaktiviteter. I artikel står det att Ana försöker få Cristian att göra dejtingprylar ihop och att han gör ett försök genom att låta henne flyga privathelikopter, åka segelflyg och köpa bilar, kläder och nya datorer (GP 2015a). I artikeln ovanför framställs den normala sexualiteten som att mannen ska köpa massa dyra saker eller bjuda på exklusiva upplevelser och inte att det är kärleken till varandra som är huvudsyftet vid dejting. Att mannen förväntas bjuda och köpa dyra saker till sin flickvän är inget nytt menar Reenen (2014), författaren förklarar att på 1900-talet var det mannens uppgift att försörja kvinnan och se till att driva in pengar till hushållet. Det är tråkigt och sorligt att denna typ av föreställning än i dag finns med i en av västvärldens bäst säljande novell, då feministiska rörelser redan på 1900-talet började motverka dessa könsstereotypa roller som gick ut på att männen skulle försörja kvinnorna. Förr var det mannen som skulle arbeta och tjäna pengar för att försörja kvinnan i hemmet. I filmen är det likadant att det är mannen som är miljardär, rik och snygg och köper saker till kvinnan. Att framställa kvinnan som beroende av mannen var något som feministiska rörelsen arbetade mot. Författaren skriver att denna föreställning om kvinnan var ett problem i 1960-talets massmedia precis som det blivit idag genom filmen *Fifty Shades of Grey*.

Vilka sexuella subjektspositioner finns?

I artiklarna används en sexualisering för att förstärka sexualiteten och för att göra skådespelarna mer sexuella. Exempelvis beskrivs Mr Grey i DN:s (2012) artikel som rik, snygg och som en hemlighetsfull affärsmagnet. Anastasia tilldelas även hon olika subjektspositioner av artiklarna, till exempel Expressens (2015b) artikel som framställer henne som oskuldsfulla litteraturstudenten Anastasia Steel som möter den framgångsrike affärsmannen Grey. På så vis blir det tydligt att artiklarna använder sig av sexuella subjektspositioner för att förstärka sexualiteten kring *Fifty Shades of Grey*. Genom att författarna till artiklarna använder sig av sexuella subjektspositioner blir huvudkaraktärerna beskrivna med ord som förknippas med sexualitet. Det är tydligt att alla författare till artiklarna använder sexuella subjektspositioner för att göra karaktärerna mer intressanta men även för att konstruera sexobjekt, och då framförallt den kvinnliga karaktären. I artiklarna används det många subjektspositioner för att förklarar filmens huvudpersoner, bland annat framkommer det att filmen handlar om den ”21-åriga litteraturstudenten Anastasia Steele och den några år äldre biljardären Christian Grey” (GP 2015a). Den kvinnliga karaktären beskrivs som ”den unga studentkan Anastasia Steel som lyder med skälvanande läppar och flämtande andhämtning. De bundna händerna är ok, smisket på bara stjärten också” (SvD 2015a). GP (2015d) jämför Anastasia med ett djur och skriver att Mr Grey ”bestraffar henne när hon är stygg och belönar när hon är duktig, som en liten hund”. Hon framställs även i artikeln som en kvinna som förlåter mannen bara för att han är rik, snygg och köper saker till henne.

I texten ovanför blir det tydligt att den kvinnliga karaktären tilldelas subjektspositioner som är undergiven den manliga karaktären. Detta är något som är bekymmersamt då tidigare forskning visar att kvinnor på pornografiska webbsidor också konstrueras som undergivna av männen. Exempelvis har Shim m.fl. (2015) undersökt hur sexualitet mellan män och kvinnor representeras på pornografiska webbplatser riktade till kvinnor och pornografiska webbplatser riktade till män. Detta har de undersökt eftersom tidigare forskning har visat att kvinnor i pornografiska filmer framställs som yngre än männen. Kvinnorna konstrueras också som horor och män som hallickarna, kvinnorna som slavar där männen är deras herrar, kvinnor som sekreterare och männen som deras chefer (Shim m.fl., 2015:55). I den tidigare forskningen framkommer det även att fokus i pornografiska videoband runt åren 1979 och 1988 var på mäns sexuella begär och männens överlägsenhet över kvinnorna, detta gjordes genom att kvinnorna framställdes som sexuellt villiga och tillgängliga objekt. Det är därför

oroande att man kan hitta likheter mellan en bästsäljande novell och deras framställning av karaktärerna och konstruktionen av män och kvinnor på pornografiska webbplatser. De båda konstruerar män som att det är de som bestämmer och nästintill äger kvinnan medan kvinnan konstrueras som underordnad och slav, eller som djur (GP 2015d). Det är bekymrande att webbartiklarna kring *Fifty Shades of Grey* konstruerar sexuella subjektspositioner som de gör. Sexuella subjektspositionerna framställer kvinnor som att de ska domineras och förtryckas och kan därför jämföras med hur man konstruerade kvinnan på 1900-talet. Detta visar på vikten att alla människor måste inneha ett kritiskt förhållningssätt till vad massmedia normaliserar, det är inte acceptabelt att vi idag konstruerar könsstereotyper och könsroller som feministerna redan på 1900-talet försökte hejda.

Det som jag ovan redogjort är problematiskt då det finns forskning som visar att läsare internaliserar tidningars budskap. Hust m.fl. (2014:287) har kommit fram till att läsare av herr- och damtidningar påverkas av tidningarnas budskap. Exempel framgår det att läsare har internaliserat det traditionella heterosexuella manus. Med det menas att kvinnor har ansvar för att tillåta om sexuell aktivitet ska förekomma och föreställningar om att det alltid är mannen som aktivt söker efter sexuell aktivitet. Om tidningsartiklar fortsätter att framställa man och kvinna på sådana sätt som mitt resultat visar finns det en risk att läsare börjar normalisera dessa stereotyper och roller.

Att framställning och konstruktion av manligt och kvinnligt har betydelse är något som Reenen (2014) skriver om. Reenen (2014:224) förklarar att feminister på tidigt 1900-tal började motsätta sig den kvinnliga rollen som då förknippades med vårdande agenter i hemmen. Kvinnorna skiljdes från rationella och vetenskapliga tankesätt och åtgärder eftersom det skulle lämnas till de professionella männen. Kvinnorna på den tiden definierades i termer av sitt förhållande till män. Det var männen på den tiden som till stor del bestämde normer och standarder för kvinnor. Detta gjorde att kvinnorna kopplades ihop med skönhet och att deras sexuella karaktär gick ut på att ge männen njutning. Dessa roller är något som kan förknippas med de sexuella subjektspositioner som webbartiklarna använder. Det framkommer i resultatet att DN (2015b) konstruerar den kvinnliga karaktären som en ”osäker snubbelfia med integritet” och i DN (2012) som en ung och oskyldig kvinna som möter en gåtfull man, för att sedan bli Mr Greys sexslav. Ovanför beskrivs precis de feministerna uppmärksammade för fler hundra år sedan, nämligen att kvinnan är underordnad och att kvinnan definieras i förhållandet till mannen. Fler resultat som stödjer detta är exempelvis Expressen (2015a) och Expressen (2015d) som beskriver Grey som en dominant affärsman som kontrollerar den undergivna studenten Anastasia. Det framgår även att Christian smiskar och smiskar, hårdare och hårdare, med allt grövre remmar och att han är kännaren som anar den sensuella potentialen i denna löjligt oslipade diamant. Han konstrueras även som en man med ”idel välskraddad självsäkerhet och slipprig vältalighet” och att han ”spelar henne likt en virtuos harpist” (SvD 2015a). Här blir det återigen tydligt att det är mannen som bestämmer och leker med kvinnan. På så vis framställer dessa sexuella subjektspositioner kvinnan som en leksak som mannen kan utnyttja och göra vad han vill med.

Att somlig massmedia konstruerar dessa sexuella subjektspositioner är problematiskt då Reenen (2014) skriver att feministerna redan på 60-talet kritiserade massmedias framställning av kvinnlighet. Feministerna på 1960-talet arbetade vidare med de äldre generationernas tankar om jämställdhet mellan könen. Den äldre generationen hade uppnått formell jämställdhet genom att kvinnor fått rösträtt och nu ville feministerna på 60-talet arbeta vidare genom att kritisera och starta en diskussion om hur kvinnor framställdes i massmedia. Trots alla framgångar och invändningar finns det fortfarande en pågående oro hos feminister då representationer av kvinnlighet fortfarande utgörs av den ”tyranniserade” orealistiska

manliga synen på kvinnlig sexualitet och skönhet som avbildas av massmedia (Reenen 2014:225). Dessutom genomsyras fortfarande populärkulturen av manliga stereotyper där aggressiva manliga sexuella impulser förväntas mottas av den heterosexuella kvinnan, som även har ansvaret att möta dessa behov. Som resultatet i denna studie visar förekommer denna typ av manlig och kvinnlig stereotyp även i nutidens stora succé, nämligen novellen *Fifty Shades of Grey*.

Som jag ovan redogjort innehåller webbartiklar kring *Fifty Shades of Grey* sexuella subjektspositioner som inte bör normaliseras. Men det är svårt att tro att så inte blir fallet eftersom McKee (2012) påpekar i sin studie att ungdomar använder sig av massmedia och framförallt tidningar och filmer för att lära sig om sexuella normer och aktiviteter. Författaren menar därför att ungdomar använder sig av helt olika informationskällor när de söker sexuella kunskaper. Exempelvis framgår det att läkare, skola och föräldrar är de främsta informationskanalerna när det handlar om sexuellhälsa, såsom preventivmedel, relationer och könssjukdomar. Medan information om sexuella aktiviteter, såsom teknisk information i ett intimt möte, är istället informationskanalerna kompisar och massmedia. Jag håller därför med McKee (2012) då han poängterar att massmedia behöver lära sig av den formella undervisningen, eftersom massmedia fortfarande innefattar massa stereotyper och framförallt heterosexuella stereotyper.

Hur framställs BDSM i artiklarna?

I webbartiklarna framkommer det exempelvis att folk måste förstå att filmen inte handlar om BDSM utan snarare sexuellt våld (Aftonbladet 2015e). Enligt Aftonbladet (2015e) argumenterar många kvinnor för att relationen i *Fifty Shades of Grey* är BDSM men artikelförfattaren menar att sådan sexuell relation som finns i filmen bara skulle smutskasta BDSM. I Aftonbladets (2014a) artikel framställs Mr Grey som en "för omgivningen ung, stilig och charmant kostymkille", men även att han "har en mörk sida" då han i "hemlighet praktiserar BDSM" (Aftonbladet, 2014a). Här framställs BDSM-utövare som om de har en mörk sida bara för att de utövar speciella sexuella aktiviteter. Att BDSM framställs på ett felaktigt sätt är problematiskt då effekterna av det blir att utövarna blir drabbade. Tidigare forskning har gjorts inom ämnet BDSM där jag valt att lyfta fram Hébert och Weaver (2014:106). Författarna förklarar att BDSM kan ses som en sexuell böjelse eftersom aktiviteterna, som även kallas lek, ofta förekommer i ett sexuellt sammanhang eller kan ge sexuell lust. Författarna poängterar dock att för vissa utövare är BDSM bara en tillfällig from av sexuella uttryck, medan andra personer kan se det som en sexuell identitet eller läggning, det förekommer även personer som ser BDSM som en livsstil. Hébert och Weaver (2014:107) skriver att en vanlig missuppfattning om BDSM är att dess lekar och spel fokuserar på smärta. En annan sak som även har missuppfattas enligt författarna är att alla BDSM-aktiviteter innehåller sexuell kontakt och att spelet sällan utgör helheten av en persons sexuella aktivitet. Faktum är, poängterar Hébert och Weaver (2014:106) att BDSMs motto är "safe, sane and consensual" och att förhandlingar vanligtvis förekommer innan spelet, så att alla vet vad som kommer och inte kommer att accepteras och därför se till att utövarna har fullständigt samtycke. DN's (2015d) artikel skriver "Fifty shades of grey har märkts med varningstriangel från feministiskt håll"(DN 2015d). Eftersom filmen sägs spegla en BDSM-relation och nu får kritik från feminister så framställs BDSM som något man måste varnas för. Det blir därför tydligt att filmen avspeglar en BDSM-relation som utövare inte ställer sig bakom och menar att filmen smutskastar BDSM.

Hébert och Weaver (2014:107) förklarar att sexualitet kopplat till personlighet är något som börjat utforskas mer och mer i litteraturen, men att sambandet mellan personlighetsdrag och

BDSM böjelser inte har uppmärksamrats så mycket av forskare. Istället har tidigare forskning i ämnet tenderat att utforska BDSM i förhållande till patologi, såsom personlighetsstörningar och andra psykologiska störningar. Detta menar författarna beror på de många stereotyper som förknippas med BDSM, som ofta accepteras inte bara av allmänheten, men även av medicinska och juridiska experter. Författarna menar att en vanlig uppfattning är att de som deltar i BDSM måste vara psykiskt instabila. Trots att det finns forskning som visar på att BDSM utövare inte lider av än högre psykisk störning än den allmänna befolkningen och att män som utövar BDSM faktiskt har betydligt lägre psykisk ohälsa än andra män (Hébert & Weaver 2014:107-108). Författarna förklarar vidare att tidigare forskning även visar att BDSM-utövare inte skilde sig från den allmänna befolkningen i förekomsten av depression, ångest eller tvångssyndrom. Det är därför problematiskt att webbartiklarna kring *Fifty Shades of Grey* konstruerar BDSM-utövare som sinnessvaga eller som sadister. Bland annat skriver Aftonbladets artikel (2013) att Sveriges kvinnolobby som kritiserat reklam kring filmen ”bara ytterligare späder på fördomar mot människor med BDSM-läggning som sinnessvaga och förtryckta individer som inte förstår sitt eget bästa” (Aftonbladet 2013). En annan artikel som också framställer en negativ bild av BDSM är Aftonbladets (2014a) artikel. Där framkommer det att skådespelaren som spelar Mr Grey besökte sex grotta för att kunna ta sig an rollen som en BDSM-sadist och att han var tvungen att ta en lång dusch efteråt. Det framkommer att skådespelaren tyckte de var svårt att återvända till den vanliga vardagen efter besöket. Han säger även i artikeln att han tyckte det var en intressant kväll men att sedan ”komma hem till sin fru och nyfödda barn... Jag var tvungen att ta en lång dusch efteråt innan jag tog i nån av dem” (Aftonbladet 2014a). Aktiviteten som skådespelaren varit med om när han besökte sexgrottan konstrueras som motbudande och som smutsigt eller orent då han var tvungen att ta en dusch efteråt. Det blir även tydligt att denna aktivitet ska ses som avvikande och inte som en normal sexuell aktivitet då han förklarar att ”det var svårt att återvända till den vanliga vardagen” (Ibid). Med det menar han alltså att det han varit med om inte är något som kan kopplas till den vanliga vardagen.

I webbartiklarna framställs BDSM som en sexuell aktivitet som inte tillhör den sexuella normen i samhället. Giddens (2007:355) menar att det inom alla samhällen finns sexuella normer som godkänner vissa sexuella aktiviteter men som fördömer eller motverkar andra. Dessa normer menar Giddens (2007) skiljer sig åt beroende på vilken kultur som man kommer ifrån, eftersom att dessa normer lärs in i socialisationen. Det blir här tydligt att människor i samhället har internaliserat att sexuella aktiviteter som exempelvis BDSM inte ses som normala och att folk som utövar det måste vara onormala. Ett annat exempel för olika sexuella normer menar Giddens (2007:356) är hur förspelet ska gå till, vad som ses som sexuellt och attraktivt eller hur samlag och dessa aktiviteter ska genomföras, alla dessa saker speglar den kulturella sexuella norm som existera i samhället som i mitt fall att BDSM har konstruerat som onormalt. Det är därför tydligt att även samhället bestämmer vad för sexuell läggning och aktiviteter som vi människor får göra och tycka om. Det är även något som Butler är kritisk mot då hon menar att idén om ett naturligt kön, med det menas ett kön bortom sociala och historiska villkor, är en normativ sådan (Ambjörnsson 2004:15). Ambjörnsson skriver att man därför kan tala om en heteronormativ genusordning där kvinnor förväntas klä och bete sig på ett visst sätt som skiljer sig ifrån männen, men även att det förväntas att dessa två olika typer av människor ska efterfråga och ha sexuella relationer med varandra. Denna ordning som reglerar vissa sexuella relationer, begär, rörelsemönster och tal blir mer önskvärda, privilegierade och begripliga än andra. Det gör att människor som av olika anledningar gränsar till denna ordning, exempelvis speciella sexuella fantasier, riskerar att betraktas som skrämmande och obegripliga (Ambjörnsson 2004:16). Det är därför som

webbartiklarna framställer BDSM-utövare som just skrämmande och obegripliga. Exempelvis framgår det i resultatet att BDSM-utövare likställs med personer som upplevt övergrepp som liten eller att personer som utövar BDSM gör det för att de haft en traumatisk barndom. DNs artikel (2015b) skriver att synen på BDSM i filmen är tydlig och att BDSM utövas som "självmedicinering" för Grey eftersom han varit med om övergrepp som liten. I en annan artikel framkommer det att "Christians Greys sadistiska mörker har sin förklaring i en traumatisk barndom" (Aftonbladet 2015a). Det blir tydligt i artiklarna att en person som gillar en speciell sexuell aktivitet som inte tillhör den sexuella normen, som i detta fall BDSM har orsakats av ett barndomstrauma. På så vis framställer artiklarna att BDSM utövare inte utövar det för att de gillar det, utan snarare för att de varit med om en händelse som exempelvis övergrepp och/eller haft en dålig uppväxt. Vidare skriver Aftonbladets (2015a) artikel "Att en sådan sexuell preferens bara skulle få finnas där utan att ha orsak av ett barndomstrauma är visst otänkbart" (Aftonbladet 2015a).

I resultatet framgick det att BDSM-utövare framställs som onormala och konstiga. Det återstår att ta upp om så är fallet. Tidigare forskning om BDSM-utövare visar att personer som utövar BDSM inte är mer annorlunda än människor som inte utövar BDSM. Hébert och Weaver (2014:114) skriver att allmänheten har förvrängt uppfattningar om BDSM och att de som utövar BDSM klassificeras som parafilier (som betyder sexuell avvikelse, i form av fantasier och sexuella aktiviteter som avviker från den sexuella normen), vilket bidrar till missuppfattningar och diskriminering. Resultaten som Hébert och Weaver (2014:114) kommit fram till visar att BDSM-utövare har likadana personlighetsegenskaper som folk som inte utövar BDSM. Som jag försökt klargöra i detta avsnitt så är det massmedia och webbartiklar som bidrar till denna snedvridning och misstolkning att människor som går utanför normen måste därför vara onormala. Jag hoppas därför att mitt resultat med hjälp av tidigare forskning och teori kan bidra till att folk förstår att personer som avviker från samhällets norm inte är onormala eller annorlunda utan precis som vilka samhällsmedborgare som helst.

Slutsats

Syftet med studien var att ta reda på hur sexualiteten i webbartiklar framställs gällande filmen *Fifty Shades of Grey* och även hur den (o)normala sexualiteten konstrueras i webbartiklar kring filmen. Resultatet i studien visar att webbartiklarna kring filmen framställer sexualiteten som något som förknippas med heterosexualitet vilket blir problematiskt då andra typer av sexualitet utesluts. Studien visar vikten av medvetenheten angående massmedias påverkan på människan och då framförallt ungdomar. Problematiken blir då att den sexualitet som visas i filmen delvis görs som normal även fast studien visar att *Fifty Shades of Grey* handlar om sexism och misshandel. Ungdomar påverkas av massmedia vilket forskning i studien starkt betonar, detta medför i sin tur att våld i sexuella relationer kan bli en norm då massmedia normaliserar med hjälp av massutflödet. Studiens resultat visar även medias framställning av BDSM-utövare då de gör kopplingen till *Fifty Shades of Grey* felaktigt. Dessa människor blir uthängda som onormala vilket forskning i studien visar ej stämmer. Utifrån studiens resultat blir det angeläget att forska vidare kring massmedia och dess inverkan på människan, om vi i framtiden vill motverka diskriminering och arbeta efter ett samhälle där jämlikhet råder gäller det att lära våra ungdomar att bli norm-och källkritiska.

Vidare forskning

Intressant för vidare forskning skulle vara att intervjua hur BDSM-utövare känner och blir påverkade av den felaktiga bild massmedia sänder ut. Ett annat spännande projekt skulle kunna vara att exempelvis intervjua ungdomar för att se vad de har för syn på sexualitet, normer, kön och om deras informationskällor är massmedia. Det skulle även vara intressant

för framtida forskning att intervjua ungdomar som tittat på filmen och fråga vad de tycker och tänker om sexualitet. Att få ungdomars tankar kring hur de tycker att mannen och kvinnan i filmen konstrueras och även få svar på om de tycker att det är en rätt eller fel bild som visas vore intressant att ta vidare i fortsatt forskning.

Slutord

Sexualitet och massmedia är ämnen som jag hoppas att vi människor fortsätter att studera. Samhället kan inte längre skylla på okunskap utan det gäller att vi människor tar oss i kragen och undersöker attityder och etik i massmedia kring könsrelaterat våld. Vi kommer aldrig uppnå jämställdhet om sexuell ojämlikhet hela tiden representeras i massmedia och populärkultur, detta betyder bara att vi accepterar övergrepp och våldsmisbruk. Eftersom jag anser som Giddens att sexualiteten är föränderlig hoppas jag att alla samhällsmedborgare använder sig av och lär ut ett kritiska förhållningsätt till massmedia, så att alla människor någon dag kan älska vem de vill, när de vill, var de vill och hur de vill.

Källförteckning

Litteratur

- Ambjörnsson, F. (2004). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Diss. Stockholm: Univ., 2004. Stockholm.
- Burr, V. (2003). *Social constructionism*. (2. ed.) London: Routledge.
- Butler, J. (2007). *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Daidalos.
- Börjesson, M. & Palmblad, E. (red.) (2007). *Diskursanalys i praktiken*. (1. uppl.) Malmö: Liber.
- Börjesson, M. (2003). *Diskurser och konstruktioner: en sorts metodbok*. Lund: Studentlitteratur.
- Carabine, J. (2001). Unmarried Motherhood 1830-1900: A Genealogical Analysis s.267-310 i Wetherell, M., Taylor, S. & Yates, J., S. (red.), *Discourse as Data. A Guide for Analysis*. Milton Keynes: The Open University Press, Sage.
- Dahné, A. (2013). *Sexualundervisning på lättare svenska*. Lektionsunderlag. Stockholm: Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU).
- Eyal, K. & Kunkel, D. (2008) The Effects of Sex in Television Drama Shows on Emerging Adults' Sexual Attitudes and Moral Judgments. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 52(2), s.161-181.
- Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) (2009). *Handbok i kvalitativ analys*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.
- Foucault, M. (2002). *Sexualitetens historia*. Bd 1, Viljan att veta. ([Ny utg.]). Göteborg: Daidalos.
- Foucault, M. (1993). *Diskursens ordning: installationsföreläsning vid Collège de France den 2 december 1970*. Stockholm: B. Östlings bokförl. Symposion.
- Foucault, M. (2008). *Diskursernas kamp*. Eslöv: Brutus Östlings bokförlag Symposion.
- Giddens, A. & Griffiths, S. (2007). *Sociologi*. (4., omarb. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Hébert, A. & Weaver, A. (2014) An examination of personality characteristics associated with BDSM orientations. *The Canadian Journal of Human Sexuality* 23(2), s.106–115.
- Hust, J. T. S., Marett, G. E., Ren, C., Adams, M. P., Willoughby, F. J., Lei, M. m.fl. (2014) Establishing and adhering to sexual consent: The association between reading magazines and college students' sexual consent negotiation. *Journal of sex research* 51(3), s.280-290.
- Löfgren-Mårtenson, L. (2013). *Sexualitet*. (1. uppl.) Malmö: Liber.

- Magnusson, C. & Häggström-Nordin, E. (red.) (2009). *Ungdomar, sexualitet och relationer*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- McKee, A. (2012) The importance of entertainment for sexuality education. *Sex Education* 12(5), s.499-509.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research & Evaluation Methods. Thousand Oaks, London & New Delhi: Sage Publications*, s.230-246.
- Reenen, V., D. (2014) Is this really what women want? An analysis of Fifty Shades of Grey and modern feminist thought. *South African Journal of Philosophy* 33(2), s.223-233.
- Shim, W. J., Kwon, M., & Cheng, H. (2015) Analysis of representation of sexuality on women's and men's pornographic websites. *Social behavior and personality* 43(1), s.53-62.
- Tyler, M. (2004). Managing between the sheets: lifestyle magazines and the management of sexuality in everyday life. *Sexualities* 7(1), s.80-106.
- Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Empiriskt material

- Aftonbladet. (2015e, februari). Läs hyllade kritiken mot Fifty shades of Grey: ”Tack för att du skrev det här!”. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://viralt.aftonbladet.se/las-hyllade-kritiken-mot-fifty-shades-grey-tack-att-du-skrev-det-har/>
- Agazzi, M. (2014, augusti). ”50 shades” – stjärna trött på att binda kvinnor. SvD. Hämtad den 7 april 2015 från http://www.svd.se/kultur/inge-fler-rep-for-dornan_3484950.svd
- Björklund, M. H. (2013, november). Kvinnornas kritik mot BDSM tondöv. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://www.aftonbladet.se/debatt/article17877727.ab>
- Brander, M. (2015b, februari). Brander: Hade gärna fått vara mer sex. Expressen. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.expressen.se/noje/recensioner/film/brander-hade-garna-fatt-vara-annu-mer-sex/>
- DN (2015e). Hämtad den 6 maj 2015 från <http://info.dn.se/info/om-oss/>
- DN (2015f). Hämtad den 6 maj 2015 från <http://www.dn.se/info/info-hem/korta-fakta/>
- DN. (2015a, februari). 125000. DN. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.dn.se/arkiv/kultur/125000-1>
- Domellöf-Wik, M. (2015d, februari). Zara Larsson säger ”50 shades of shit”. GP. Hämtad den 9 april 2015 från <http://www.gp.se/kulturnoje/1.2634103-zara-larsson-sagar-50-shades-of-shit->

- Dükler, H. (2015a, februari). Fifty shades of Grey. GP. Hämtad den 9 april 2015 från <http://www.gp.se/kulturnoje/recensioner/filmer/filmer2fyrrar/1.2628211-fifty-shades-of-grey>
- Edstam, F. (2014a, december). Han besökte sexgrotta inför ”Fifty Shades of Grey”. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://www.aftonbladet.se/nojesbladet/article20042695.ab>
- Expressen (2015f). Hämtad den 6 maj 2015 från <http://www.expressen.se/om-expressen/om-expressen/>
- Fridh, S. (2015g, februari). Så sminkar du dig som Anastasia Steele. Expressen. Hämtad den 11 maj 2015 från <http://www.expressen.se/mode/sa-sminkar-du-dig-som-anastasia-steele/>
- GP (2015f). Hämtad den 6 maj 2015 från <http://info.gp.se/omgp/1.1139529>
- Heimerson, S. (2015b, februari). Är vi pryda eller bara hycklare?. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/staffanheimerson/article20280731.ab>
- Holmgren, T. (2015c, februari). Stora protester mot Fifty shades of Grey. GP. Hämtad den 9 april 2015 från <http://www.gp.se/kulturnoje/1.2626236-stora-protester-mot-fifty-shades-of-grey>
- Hultquist, C. (2015d, mars). Catia Hultqvist: När det kommer till kärlek är det svårt att skriva stränga kontrakt. DN. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.dn.se/kultur-noje/kronikor/catia-hultquist-nar-det-kommer-till-karlek-ar-det-svart-att-skriva-stranga-kontrakt/>
- Jägerfeld, J. (2015a, februari). Inget är romantiskt i kontroll och övergrepp. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://www.aftonbladet.se/debatt/debattammen/kulturochnoje/article20313834.ab>
- Lindblad, H. (2015b, februari). ”Fifty shades of Grey” är betydligt intelligentare än boken. DN. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.dn.se/kultur-noje/filmrecensioner/fifty-shades-of-grey-ar-betydligt-intelligentare-an-boken/>
- Lindroth, M. (2015e, februari). Malin Lindroth: Handlar det ens om erotik?. GP. Hämtad den 9 april 2015 från <http://www.gp.se/kulturnoje/1.2634521-malin-lindroth-handlar-det-ens-om-erotik->
- Malmlöf, E. (2015c, februari). Daniel Paris inlägg om ”50 shades” hyllas nu. Expressen. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.expressen.se/noje/daniel-paris-inlagg-om-50-shades-hyllas-nu/>
- Malteson, E. (2015a, februari). Så mycket sex är det – i ”50 shades of Grey”. Expressen. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.expressen.se/noje/sa-mycket-sex-ar-det-i-50-shades-of-grey/>

- Maltesson, E. (2015d, februari). Dakota Johnson: ”Det var så smärtsamt”. Expressen. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.expressen.se/noje/dakota-johnson-det-var-sa-smartsamt/>
- Näslund, A-S. (2015e, februari). ”50 shades of Grey” – allt du behöver veta. Expressen. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.expressen.se/noje/50-shades-of-grey--allt-du-behoover-veta/>
- Rankinen, M. (2014b, juli). BDSM-fantaster piskar ”Fifty shades”-trailern. Aftonbladet. Hämtad den 7 april 2015 från <http://www.aftonbladet.se/nojesbladet/film/article19282181.ab>
- Sigander, M. (2015b, februari). Filmrecension: Fifty shades of Grey. GP. Hämtad den 9 april 2015 från <http://www.gp.se/kulturnoje/1.2628167-filmrecension-fifty-shades-of-grey>
- SvD (2015d). Hämtad den 6 maj 2015 från http://www.svd.se/special/svd_info/valkommen-till-svd-information-och-kontaktadresser_275057.svd
- SvD. (2015b, mars). ”Fifty shades” förbjuds i Indien. SvD. Hämtad den 7 april 2015 från http://www.svd.se/kultur/fifty-shades-forbjuds-i-indien_4382773.svd
- Söderqvist, J. (2015a, februari). ”Fifty shades of Grey är som en Disneyfilm”. SvD. Hämtad den 7 april 2015 från http://www.svd.se/kultur/film/fifty-shades-of-grey-ar-som-en-disneyfilm_4328849.svd
- Ullberg, S. (2012, september). Femtio nyanser av grått har rötter i folksagan. DN. Hämtad den 8 april 2015 från <http://www.dn.se/dnbok/femtio-nyanser-av-gratt-har-rotter-i-folksagan/>
- Wagenberg, J. (2015g, mars). Aftonbladet är årets dagstidning. Aftonbladet. Hämtad den 6 maj 2015 från <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20420733.ab>